

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00

Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50

Bratje, ali nimamo prav?

AZLIKA med božjimi in satanovi-
mi apostoli je glavna v tem, da sa-
tanovi pridigajo in kličejo člove-
škim srcem: "sovražite!" božji pa:
"ljubite!"

In to je naravno. Hudič je v pe-
klu vekomaj zavržen ker sovraži;
in sicer sovraži Boga in ker sovra-
ži Boga, sovraži vse, kar je božje-
ga, celo božje stvarstvo, vzlasti
človeka. Zato je ves njegov evange-
lij zapopaden v besedici: sovraži!

In kako jasno in izrazito se vidi na celem de-
lovanju njegovih apostolov ta znak.

Vzemi v roke časopis, ki ni krščanski. Iz
vsakega članka ti bo silil ven — duh sovraštva!
"Sovraži tega!" "Sovraži onega!" "Prokleti ta,"
"prokleti oni!"

Pojdi po organizacijah, društvih, jednotah,
ki so v njegovi službi in našel boš enako. Sovra-
štvo! Boj bratom, ki so drugačnega prepričanja!
Sovražite! Preganjajte! Uničujte jih, ki so dru-
ge vere, kot ste vi: ki drugače mislijo, kakor vi,
ki so drugega stanu, kakor ste vi. Prostožidar-
stvo v različnih svojih fazah in ločinkah. Klan-
narji, takozvani "socijalisti" i. dr. le pogledite in
povsodi boste našli bistveni njih znak — sovra-
štvo!

Poznate rojaka, ki je odpadel od svoje vere
in postal "brezverec," ali "socialist." Preje je bil

miroljuben, dobrovoljen, prijazen. Poteze obra-
za so mu bile vedno smehljajoče. Pogledite ga
sedaj, ko je odpadel! Kako ves drugi je. Mrke
poteze obraza so nategnjene v vedno jezo! Pre-
pirljiv je. Izziva, kjer more. Pri sejah bo strast-
no nagajal, da bo pobijal vse, kar je nasprotne-
ga njegovemu prepričanju. Strastnost se kaže v
vsem njegovem življenju, delovanju, nastopa-
nju.

Duh božji je pa duh ljubezni, duh miroljub-
nosti. "Otročiči moji, novo zapoved vam dam,"
je govoril Gospod pri zadnji večerji, "da se lju-
bite med seboj. Na tem bodo vsi poznali, da ste
moji učenci, ako se boste ljubili med seboj." In
vseh dva tisoč let je bila ljubezen bistveno in iz-
razito znamenje krščanstva in vseh, ki so bili
božji. Komaj je ta nauk božji le malo ogrel člo-
veška srca, pokazali so se takoj krasni sadovi te
ljubezni. Bolnišnice, sirotišnice, dobroteljni za-
vodi so pognali med narodi, kokor gobe po dež-
ju. Da, vseh dva tisoč let je bilo izrazito zname-
nje vseh pravih kristjanov — ljubezen.

Med nami Slovenci so se satanovi apostoli
precej razpasli in namnožili. Dobili so v svoje
roke naše organizacije, naša društva, naše časo-
pisje in našo javnost. In kaj se je takoj jasno po-
kazalo med nami? — Znamenje njih gospodarja
satana, — sovraštvo! Da, vsi prvi naseljenci, ka-
ko se s hrepenenjem spominjajo lepih časov pr-
vih let naseljenišva, ko še ni bilo teh "aposto-

lov" tukaj. Kako lepa ljubezen je vladala med rojaki. Kako smo pa razdvojeni sedaj!

Pa zakaj? Ima kdo kako korist od tega? Morda narod? Ne! Ravno naša slovenska skupnost je strašno trpela radi tega nauka. Nauk sovraštva je namreč kakor jetični tuberkul, ki se zaje v zdrava pljuča. Gloda in gloda tako dolgo, da jih ne razgloda in človeka ne uniči.

Da, kako globoko v naša narodna pljuča se je zajedel ta tuberkul tu v Ameriki.

Kar poglejmo v naše katoliško časopisje! Kako se je grizlo med seboj in razširjalo to gnjilobo po celem telesu katoliškega dela naroda in zastrupljalo naše vrste, naše javno življenje po naselbinah, po jednotah, po društvih!

Da tako daleč je že napredovala ta naša jetika, da se je tuberkul needinosti lotil deloma vsaj tudi že naših vitalnih delov narodnega življenja — naše duhovščine.

Toda komu je to koristilo? Nikomur. Pač pa je škodilo naši veri in našemu narodnemu napredku. Velikansko je delo, katero ima vršiti za povzdigo našega katoliškega prepričanja in našega društvenega napredka. Ali bi ne bilo žalostno, ko bi se vspričo tolikega dela, ki nas čaka, med seboj prepirali, bili needini? Kako veselo znamenje novega življenja med nami je bilo članek Fathra Trunka v Edinosti, ki je sicer malo razburil duhove, vendar silno veliko pomagal, da smo se zavedli svoje "tuberkule." Enako so bili jako na mestu članki Very Rev. dekana Šavsa in Fathra Černeta.

Vse to, dragi rojaki, resno preišljajmo te dni, ko se zbiramo okoli svetega Križa, žrtvi ljubezni, zlasti ko se zbiramo pri mizi Gospodovi pri jedenju velikonočnega Jagnjeta. Glejmo v preteklost in v žalostne posledice te naše narodne jetike. Objednem pa čujmo mili glas svojega Božjega učenika: "Otročiči moji, novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj! Na tem naj vsi spoznajo, da ste moji učenci, da se boste ljubili med seboj!"

Zatorej, narodni voditelji, možje, ki ste se s tolikim navdušenjem lotili velikega dela narodnega našega verskega preporoda — ne prezrite naših bolnih pljuč. Ne prezrite razdiralnega jetičnega tuberkula v naši javnosti. Ako v prvi vrsti ne ozdravite in ne zacelite te rane, vse vaše delo je od danes do jutri. V nekoliko letih boste opešali, tuberkul se bo pa zopet pokazal in ne samo vse vaše delo uničil, temveč razmere med nama poslabšal, slabše naredil, kakor so kedaj bile.

Zato vbrizgajmo v vse naše javno in zasebno narodno življenje predvsem protistrup proti tem tuberkulom, ki obstoji samo iz treh malih "krogljic" — odpustimo! pozabimo! ljubimo!

Ta protistrup naj pridno uživajo naši uredniki pri uredništvu svojih listov, naj ga pridno dajejo svojim organizacijam glavni uradniki jednot, naj ga pridno širijo uradniki krajevnih društev, naj ga pridno pijo cerkveni občinski uradniki, naj ga pa tudi naša duhovščina pridno rabi. Le ako bomo vsi, celo naše narodno telo kot tako, pokrepili svojo uporno silo proti temu bacilu, ga bomo premagali. Proti jetiki bo boj vsepešen, ako se zdravniku posreči pokrepiti vse odporne sile telesa, da celo telo deluje. Zato svetuje sveži zrak, tečno hrano, dobro prebavo, zdravno vodo — gibanje.

Posvetimo tudi mi vsi vse naše nadaljno delo — delovanju za ljubezen med nami, v naših duhovskih in katoliških vrstah, v našem javnem, društvenem cerkvenem in zasebnem življenju.

V času preporoda smo med nami ameriški mi Slovenci. Ozdraviti skušamo rane, katere nam je ta nauk satanov vsekali v naše narodno telo. Vse hiti delati, zdraviti, popravljati. Hvala Bogu! Naš list se veseli tega, kajti sedemnajst let se je boril za to dobo, da jo je dosegel.

Vendar pa pri tem zdravljenju narodnega telesa ne pozabimo pred vsem na ta duševni jetični tuberkul — na duh sovraštva, duh mržnje, duh zle volje eden do drugega, duh nevoščljivosti, kar vse je samo ena strupena, okuževalna družina očeta sovraštva. Nobeno rano na narodnem telesu ne bomo prav zacelili, ako pred vsem ne ustavimo delovanje tega "jetičnega tuberkula" v pljučah našega naroda.

Le ako se nam posreči to rano zaceliti, tega tuberkula zadušiti, smo se rešili. Ako se nam pa to ne posreči — je sedanja doba samo malo reakcije jetičnega bolnika, ki ga navadno samo

premoti, da misli, da je ozdravel, da se zopet ne pazi, zato pa potem — toliko preje pogine.

Bratje, ali nimamo prav?

Vsem našim prijateljem in naročnikom!

Vsem naročnikom lista "Ave Maria" sporočamo, da smo primorani listu **dvigniti ceno, ali pa list zmanjšati. Zato bo po 31. maju letos stal list "Ave Maria" \$3.00 na leto. Do 31. maja pa stane še vedno \$2.50.**

Vsi ameriški katoliški "magazini," ki imajo nekateri po več sto tisoč naročnikov, so nekateri manjši, kakor "Ave Maria," pa stanejo po \$3.00. — Mi smo mislili, da se bodo naši Slovenci skazali hvaležne za tako lep list, tako poceni, da se bodo žrtvovali in nam pridobivali naročnikov.

Ker pa ostane za list stara cena do 31. maja, pa pozivamo vse naše naročnike in prijatelje, naj porabijo ta dva meseca za marljivo delo za razširjenje lista, da bomo število naročnikov najmanj podvojili.

Za mesec maj bomo priredili slavnostno izdajo "Marije pomagaj!"

V nedeljo 24. maja, bo namreč blagoslov Marijine brezijske slike "Marija pomagaj," v samostanski cerkvi v Lemontu in začetek Marijine božje poti tam. To pa pomenja, da je dosežen cilj, za katerega je bil pravzaprav naš list "Ave Maria" ustanovljen in za katerega je deloval zadnjih sedemnajst let. Naslovna slika prvega letnika lista "Ave Maria" je predstavljala slovenskega ameriškega izseljenca, kako se jokaje

na Brezjah pred Marijino cerkvijo poslavlja od svoje jokajoče družinice. Toraj z Brezjami se je začelo naše delo. Letos pa je prišla Marija k nam. Dosegli smo lastne, ameriške Brezje. Poskrbeli smo popoln posnetek Marijine slike na Brezjah, katerega nam je poskrbel naš sobrat, P. Blaž, akademični slikar. Ta slika je bila dotaknjena slike na Brezjah, predno je bila sem odposlana in na dan 24. maja bo ta slika blagoslovljena in postavljena na svoje mesto, kjer upamo, da bo nebeška Mati za nas ameriške Slovence in za vse katolike odprla nov vir milosti in pomoči v stiskah in nadlogah. Tako smo dobili nove, ameriške Brezje. — "Marija Pomagaj."

Zato bo letošnji maj, mesec našega veselja in radosti in je toraj pravilno, da bo list Ave Maria izšel v slavnostni in povečani obliki. Objednem bo pa ta mesec tudi mesec hvaležnosti do Marije, za vso pomoč, katero nam je Marija skazovala vsa ta leta, nas podpirala, nas branila. Kajti vse, kar se je doseglo iz naše strani za katoliške Slovence, je vse samo delo božje na njeno priprošnjo. Za vse se moramo samo njej zahvaliti.

Zato prosimo:

1. vsak naročnik naj nam pridobi za letošnji maj vsaj enega novega naročnika;

2. vsi naši zastopniki naj vodijo ta dva meseca živahno agitacijo za pridobivanje novih naročnikov.

3. Posebno pa prosimo slovenske trgovce in slovenska podjetja, da bi oglaševala v listu "Ave Maria. Naše zastopnike prosimo, naj gredo okrog vseh trgovin po svoji naselbini in naj nam pridobije kolikor mogoče oglasov za to našo slavnostno izdajo.

Vsi naročniki, ki so naročeni na list "Ave Maria" prav od začetka naj se priglasijo in naj nam pošljejo tudi svojo sliko.

Glede podrobnosti bomo pa sporočili vsem naročnikom pismeno.

List Ave Maria je bil pionir katoliške misli med ameriškimi Slovenci. Rojaki, ne pozabite tega.

Ali ni bil katoliški duh in katoliško prepričanje med nami ameriškimi Slovenci že na tleh? Da bil je! Toda naš list ni bil na tleh. Boril se je kot junak. Velike, napol zaceljene rane, katere je sprejemal tako junaško, so dokaz tega. Do sedaj največ nasprotniki divjajo proti njemu, ali ni to dokaz, da vedo, kedo jim je zadal smrtni udarec? Da, naš list je bil! Da, meseca maja bo prilika, da boste, katoliški veljaki, pokazali če poznate hvaležnosti.

Spisal:

KONRAD
BOLANDEN

ŠENTJERNEJSKA NOČ

(Zgodovinski roman.)

Prosto preložil:

REV. J. C.
SMOLEY

MOGOČE da bi prizanesli Vašemu Veličanstvu, pustili Vam morda celo prestol in krono. Vi bi, bil kralj po milosti Hugenotov, — — toda samo toliko časa, kolikor bi se ljubilo Hugenotom; kolikor časa bi Vi delali tako in vladali tako, kakor bi Vam ukazovali Hugenoti. — — Istočasno Vam pa grozi nevarnost od druge strani. Francosko ljudstvo, razkačeno vsled podpiranja Hugenotov, ki so sovražniki njegove katoliške vere, se pripravlja k upor. Ljudstvo ne mara hugenotskega kralja. Ljudstvo že vpije, da treba krono sv. Ludovika iztrgati onečaščenju in voliti novega kralja. Edino le hiter, odločilen korak more preprečiti nevarnost in pomiriti ljudstvo. In tak rešilen korak je umor Colignyja in vseh hugenotskih voditeljev. Boljše kratko klanje, boljša mala vojna v Parizu, kakor pa dolgotrajna meščanska vojna, ki bi Francijo popolnoma uničila. — — Odločite se, Sire!"

Toda kralj je molčal, kakor da ga je omamil strah.

"Niti trenutka ne smemo izgubiti," je rekel Florentinec Gondi.

"Uro za uro zapuščajo Hugenoti mesto, in edinole naša zaničnost bo kriva, če nam nekateri voditelji utečejo. Tudi Colignyju se je pričelo že muditi, da bi šel naprej. Zakaj se torej obotavljati? Hugenoti so se odločili za maščevanje, meščanska vojna je neizogibna — — —, preprečimo jo, preprečimo novi upor, in to bomo storili, če jih prehitimo.

"Toda moja čast, prijatelji moji, moj admiral!" vzkliknil je kralj ves iz sebe.

"Vaša čast je, da vršite pravico nad izdajalci, — — vaši prijatelji so sovražniki Hugenotov, — — admiral je pa že davno zaslužil vislice," odgovorila je Katarina.

"Se bode pa načrt tudi posrečil?" vprašal je kralj. "Hugenoti so močni. Vaš načrt jih bo še veliko bolj razkačil in podivjal."

"Kak strah imate, Sire," je rekel zaničljivo Nevers.

"Poslovimo se!" je rekla Katarina in vstala iz sedeža. "Francija potrebuje kralja, ki se ne bo bal, — — in tega bomo lahko našli."

Karel je skočil na te besede po koncu. Stal je pred kraljico popolnoma izpremenjen. Njegov dosedaj blede obraz je žarél. Iz njegovih očij je izginila vsaka bojazen. Krčevito, divje je stiskal svoje pesti.

"Pri Bogu!", je vzkliknil, kakor da bi bil pijan. "Kdo govori o bojazni? Maščevanje, — — ne pa strah! — — Strah? ha, ha, ha! — — Samo admirala hočete umoriti? — — Ne, — — vsi morajo umreti! — — Čujte, — — vsi, pravim, — — vsi! Nobeden ne sme ostati, da ne bodo meni mogli ničesar očitati! Za Boga, naprej! Naprej! Ukrenite hitro vse, kar je potrebno!"

Po teh besedah je divjal iz dvorane.

Krvni svet je pa še ostal vkup, da bi se posvetoval o nadaljnih korakih. Krvno delo so razdelili po mestnih okrožjih. Montpensier je prevzel krvavo delo in klanje hugenotskih plemičev v Louvre,

vojvoda Henrik Giz umor Colignyja. — — In ker je kralj želel, da se pomore vsi Hugenoti v Parizu, to je, vsi hugenotski voditelji, ki so se ta čas zbrali v Parizu, so sklenili, da se posvetujejo z voditelji meščanstva. Prisega, da bo vsak čuval skrivnost, naj bi vezala vsakega.

Mej tem je Karel kakor nor divjal po svojih sobanah.

"Novega kralja voliti? Ha, — — ha! Kralja, ki se ne bo bal? Ah, — — Sire, vi se bojite! Kaj praviš, ti prokleti vojvoda? Lopov, — — kralja boš dolžil, ga nazival strahopetcem? Če more edinole kri rešiti prestol in žezlo, potem boste videli, česa je Karel zmožen! Vso kri za prestol! Ne eden naj ne ostane pri življenju, — — vsa uporna zalega naj se pokonča! Kaj, — — niso li uporniki že tisočkrat zaslužili smrt? Ni li bilo moje prizanašanje slabost, — — moja milina, moja dobrosrčnost zločin nad pravičnostjo? Ne mrmra in godrnja li ljudstvo proti hugenotskemu kralju, katerega hoče pahniti s prestola? Le počasi, — — počasi moje dobro ljudstvo, tvojega boječega kralja boš še imelo priliko spoznati! Kar smo zamudili, bomo vse popravili, z enim udarcem bomo poplačali vse. Po celej Franciji naj zadene meč pravice upornike, — — ne eden naj ne uteče! — — No, kaj pa je? Kdo pa se bo kralju upiral? Kralju, ki hoče braniti svoj prestol? Kdo si ti?", je vzkliknil in se pričel trkati na prsa. "Vest? — — Vest se imenuješ? Lažeš, — — strah si, ne pa vest! Kaznovati zločinca ni greh, ni nikaka krivica, nikak zločin! Mevers ima prav: —

Boljše kratko klanje, mala vojna v Parizu, kakor meščanske vojne brez konca in kraja. In jaz pravim in prisegam: Smrt vseh Hugenotov bo življenje, mir in sreča mojega kraljestva!”

Vendar se mu ni posrečilo, da bi bil pomiril svojo vest. Bolj ko je premišljeval o vsem, bolj je divjal po dvoranah gori in doli. Da bi se nekoliko pomiril, podal se je na lov.

Prihodnje jutro je vstopil k kralju maršal Tavannes, da bi mu poročal o položaju.

“Na ukaz Vašega veličanstva smo ukrenili vse potrebno in istočasno sklenili, da bomo o ukrepih do zadnjega trenutka vestno molčali. Edino le voditelji, ki se bodo podjetja udeležili, vedo za vse. Druga ura po polnoči prihodnjega dne je odločena za izvršitev našega načrta. Veliki zvon justične palače bo dal znamenje. Vojvoda Lotariški prične z admiralom. Montpensier je prevzel Hugenote v Louvre. Kraljevim princem, svaku Vašega Veličanstva, kralju navarskemu in njegovemu bratu Conde bomo prizanesli.”

“Nevarno, — — jako nevarno!” ugovarjal je Karel. “Navarra in Conde bosta kovala nove spletke. Edino mrtvecev se nam ne bo bati.”

“Če morajo umreti tudi Hugenoti kraljevega rodu, o tem odločujete Vi, Sire!”

“O tem si hočem premisliti. — — Nadaljujte, maršal!”

“Prvotno smo hoteli pomoriti samo voditelje Hugenotov. — — Vaše Veličanstvo je pa odredilo, da dobro pometemo. Da to dosežemo, pa naša sredstva ne zadoščajo. Potrebujemo sodelovanja meščanstva. Toda voditelji raznih zadrug nočejo o tem ničesar slišati. Pravijo, da je krvavo klanje proti njihovi vesti.”

“Ha, ha, — — prokleti bojazljivi psi!” zdivil je Karel. “Jaz sem jih pa slišal peti drugo pesem! Za Boga! Sedaj ko treba peti drugo pesem, jih bo treba

pobesiti. Pošljite po Marcela, načelnika trgovcev. Takoj naj pride k meni!”

Uro pozneje stopila sta maršal Tavannes in Marcel pred kralja. Resno je vzprejel načelnika pariških trgovcev.

“Vi ste predsednik trgovskega stanu našega mesta Pariza?”

Marcel se je priklonil.

“Poznate li mišljenje Vaše zadruge, in zadrug sploh?”

“V koji smeri, Sire?”

“V smeri naše politike in naše osebe.”

Marcel je obledel in molčal.

“No.” silil je Karel.

“Mišljenje posameznih trgovcev mi je morda nekoliko znano, ne pa ono zadrug.”

“Ni vam znano, dasi Vam je bilo znano oni večer pri oni veliki okrogli mizi “Pri nebeški lestvici?” Ni znano mišljenje zadrug?”

Marcel je še bolj prebledel in molčal.

“Odgovorite, Marcel, odgovorite! Kako mislijo in sodijo pariški trgovci o našem razmerju do Hugenotov?”

“Prosim, da mi Vaše Veličanstvo odgovor odpusti.”

“In zakaj?”

“Ker nočem žaliti svojega gospoda in kralja.”

Nevoljno se je ozrl kralj na Marcela.

“Izgovori, — — prazni izgovori! — — Kralju povedati resnico v obraz, je hvalevredno, — — — zmirjati pa za njegovim hrbtom, je pa moža-poštenjaka nevredno, je grdo!” Karel je vzel iz mize nek papir in nadaljeval: “Govorimo kratko! — — Predvčerajšnjim zvečer rekli ste, Marcel, v gostilni “Pri nebeški lestvici” sredi svojih tovarišev sledeče: “Ne, Hugenotom ne smemo in ne moremo prizanesti, edino le maščevanje je na svojem mestu. In katoliško ljudstvo zahteva pravičnost. Zahteva, da se zločinci kaznujejo. In kaj vidimo? Naši smrtni sovražniki žive v največjih časteh, uživajo največje zaupanje na dvoru. Tisoče in tisoče Hugenotov se šopiri z orožjem po pariških ulicah, so gospodarji naši, se vedejo tako, pa so tudi, kajti Coligny, njihov glavar, ima brezmejen vpliv pri kralju. Kako naj to razumemo? Ali se kralj boji Hugenotov? Ali misli, da še ni storil dovolj, ko je izročil izdajalcem domovine najmočnejše trdnjave, izročil njihovemu poveljevanju najmočnejše vojaštvo? Ali misli vladar Francije, da ni večje sramote za njega, kakor da ravna s Coligny-jem kakor s kakim suverenom, ki sme nekaznovano sklepati zveze z inozemskimi sovražniki? Kdo naj to razume? — — No, prijatelj, ali niste tako govorili?”

Kljubujoče in trmoglavost se je vzravnal Marcel.

“Da, Sire, to sem rekel, in še veliko več! Niti besedice ne prekličem, kar sem rekel!”

“Dobro, dobro, Marcel, sedaj se mi dopadete,” je rekel kralj smehljaje. “Brez dvoma tudi ne boste preklicali tudi tega, kar ste še sicer rekli, namreč: “Kralj naj pokliče na pomoč svoje zveste Francoze proti izdajalcem domovine, proti morilcem naših bratov, proti sovražnikom naše vere. Vsak pravi domoljub bo stal kralju v tem boju ob strani. — — No, Marcel, ostanite še pri teh besedah?”

“Da, ostanem, Sire!”

“Če hočem vršiti pravičnost nad Hugenoti, če hočem ustreči željam svojih podanikov, — — mislite, Marcel, da me bodo Parizani podpirali?”

“Bodo, Veličanstvo, in to z vsem navdušenjem! — — Smrt Hugenotom, bo vpil ves Pariz”, odgovoril je Marcel.

“Dobro, — — Vaša beseda mi zadošča,” nadaljeval je kralj. “Danes po noči bo umorjen admiral Coligny, in z njim vsi Hugenoti, ki se nahajajo v Parizu. Vse je pripravljeno. Ko bo začel po polnoči veliki zvon justične palače biti plat, tedaj se klanje prične. Na vsa okna vseh hiš treba postaviti luči. Preko cest tre-

ba potegniti verige. Da bomo ločili sovražnika od prijatelja, bodo nosili naši somišljeniki na levi roki belo prevezo in bel križ na klobukih in čeladah. — — Delo ni majhno, vprašanje je le, koliko mož nam morete dati na razpolago."

"Veličanstvo! Pred vsem hvala celega meščanstva za ta korak, kojega izvršitev bo napolnila celi Pariz z zadovoljstvom in ki bo rešila našo domovino. Vse zadrugre bodo stale z vsim svojim članstvom na razpolago, da iztrebimo hinavske in skrajno nevarne sovražnike naše domovine. Jaz se zavežujem, da postavim donašnjo noč najmanj dvajset tisoč mož Vašemu Veličanstvu na razpolago.

Vprašujoče je pogledal Karel na maršala.

"To bo zadoščalo," odgovoril je ta.

"Zahvaljujemo se vam, Marcel, in vašim tovarišem za britke in pikre besede, ki ste jih govorili v gostilni "Pri nebeški lestvici;" zahvaljujemo se vam za vašo gorečnost, da rešite domovino. Vse nadaljne podrobnosti o naših načrtih vas bo poučil maršal Tavannes."

Z migljajem roke je odpustil kralj maršala Tavannes-a in predstojnika trgovcev.

N O Č.

Kralju so prepustili na izbiro, da se odpove ali prestolu, ali pa odobruje zločin, kojega je smatrala Katarina v smislu svoje politike in po načrtih stranke kot neizogibno potreben za rešitev krone in Francije. Karol se je sicer pričetkoma upiral takemu zločinu, ne sicer toliko iz нравnih vzrokov, ampak ker ga je jezilo, da so vsi njegovi načrti popolnoma izjalovljeni. Ko se je pa enkrat odločil, da se naj zločin izvrši, ker je bil itak precej krvoločne narave, je zahrepenel po krvi moža, katerega je še nedavno imenoval "očeta" domovine in največjega vojskovodjo takratne-

ga časa. Spomini na preteklost, ponovni upori Hugenotov, zavrtni naklepi in spletke proti njegovi osebi, strah pred bodočnostjo so ga tako razjarili, da je sklenil, da odredi mesto posameznih umorov splošno klanje. Sicer se je poskušal pomiriti z izgovorom, češ da je smrt vseh hugenotskih plemičev zaslužena kazen za vse njihove pregrehe in zločine. Mirno je pričakoval osodepolne ure, jahal je celo s svojim naravnim bratom, bastardom Angoulemskim, po ulicah mesta Pariza, in pozdravljal Hugenote, ki so ga srečavali, z največjo prijaznostjo.

Ko se je pa pričelo mračiti, se je pa Karol popolnoma izpremenil. Pri večerji je bil tih in čmenren. Niti dovtipi njegovega ljubljence, šaljivca grofa Rochefoucalda, mu niso izvabili najmanjšega smehljava. Proti svoji navadi vstal je hitro od mize in se podal v svoje sobane. Nikdo si ni mogel tolmačiti čudnega kraljevega vedenja, ugibali so na vse strani. Ko so nekateri dvorjani pripisovali to kraljevo vedenje njegovim muham ali napadu na Coligny-ja, bilo jih je le prav malo, in to so bili ti, ki so za zločin vedeli, ki so videli v Karolovo dušo. Skrivnost so tako skrbno vedeli varovati, da niti kraljeva sestra Margareta ni ničesar slutila o nameravanem klanju.

Nežno navdahnjene in čiste duše imajo pa navadno nekake slutnje o bližajočih se nevarnostih in nesrečah.

Tudi grofica Blanka Autremontska je bila ena takih duš. Ko se je vrnila v svoje sobane, obšel jo je nekak dušen nemir, nekak srčen nepokoj. Hodila je po sobanah gori in doli, postala pogosto pri oknih in zrla v temno noč in prisluškovala, ne bo li slišala kaj nenavadnega in groznega. Roke je položila na prsa, da bi si umirila svoje nepokojno srce. Proseče je povzdignila svoje oči proti nebu. Njena sobarica je opazila stanje svoje gospe.

"Ali se ne počutite dobro, milostljiva grofica," jo je vprašala polna sočutja.

"Moj Bog, — — tako me je groza, — — neizrečeno groza! Bog ve, kaj li vse to pomeni?"

"Razburjenje krvi in živcev, grofica!"

"Ne, — — ne! Še nikoli v svojem življenju nisem kaj takega čutila. Kakor iz daljave bliža se nekaj grozovitega. Gre skozi mojo dušo, kakor jok in zdihovanje. Pred očmi moje duše se dvigajo in vstajajo grozne pošasti, — — krvave, ostudne, gnjusne! Pogledaj ven, — — kako grozna današnja tema! Nekaj groznega se bo zgodilo to noč. — — Tiho, — — ali nisi slišala ničesar?"

"Ne! Vse je tiho in mirno kakor v grobu!"

"Zopet, — — slišala sem prav natančno! Jokanje in zdihovanje!"

"Rijasta veternica ropota, kate-ro goni veter!"

Grofica je sedla na stol, prisluškujoča, njene oči so se svetile prav pošastno. Naenkrat je skočila iz stola.

"Grozno mi je pri srcu! Kaj vendar me straši danes? Kaj me napolnjuje s tako grozo? Zdi se mi, da prihaja nekaj groznega nad nas, ki bo nas vse pokončalo. S svojimi telesnimi očmi vidim, kako se dvigajo v daljni daljavi grozne pošasti! Moj Bog, usmili se nas!"

"Grofica, vse to so le posledice napada na Colignyja."

"Hedvika, — blaga Hedvika, si li videla danes markiza?"

"Danes ne in včeraj ne. Bržkone ga zadržuje služba pri admiralu. Kakor sem slišala pripovedovati, videli so ga včeraj pri kralju."

"Ali mu grozi kaka nevarnost? Kaka nesreča? Zakaj ga ni bilo včeraj, ga ni bilo danes? Naj si je služba še tako stroga, za kratak pozdrav bi se bil vendar lahko oglasil. Da, Hedvika, tu tiči moja bojazen. Hugo je v nevarnosti, — — morda je nanagloma

obolel, — — morda na strupu, ki je bil namenjen Coligny-ju."

"Oprostite, grofica, vse to so edino le domišljije. Kdo bi hotel tako prijaznega, tako ljubeznivega moža, kakor je ravno Hugo, ki nima nikakega sovražnika, pokončati?"

"So slučaji, Hedvika, zamenjave, — — raznovrstne možnosti. Moja dušna bol in bojazen ima svoj vzrok. Nekaj se bo zgodilo, — — o tem ne dvomim, — — zgodilo se bo nekaj strašnega. In kaj bi bilo za me hujšega, kakor če se primeri Hugonu kaka nesreča, — — če bi on umrl? Moj Bog, Ti ga čuvaj, Ti ga varuj!"

Bila je bleda ko zid. Zastonj se je trudila sobarica, da bi jo pomirila. Blanka je postajala vedno bolj razburjena.

"Ali naj pokličem vašega očeta?" vprašala je Hedvika vsa prestrašena.

"Koliko pa je ura?"

"Ravno deset je odbila."

"Deset? — — Da, je že deset. Ne bi bilo dostojno in bi se ne spodobilo, da bi sedaj pošiljala po njega."

"Ob vsaki uri v noči sme poklicati otrok svojega očeta."

"Da, očeta more poklicati, — — toda ne njega, kateremu grozi nevarnost, ki se nahaja v Coligny-jevi hiši! Sama bi rada pihitela tja, sama bi ga rada videla, sama bi rada vprašala, kako je. Kako hude so vezi, verige takozvane spodobnosti in dostojnosti, ki me vežejo, da ne morem pihiteti k njemu! Jaz moram ven, — — moram na zrak, — — sicer se zadušim!"

"Ali vas smem spremljati, grofica!"

"Ne! Ostani tu! Meni bo odleglo na hodniku, — — v prostem zraku! Prepričati se hočem, da je ves strah edinole v moji domišljiji. Ostani tu, — — v kratkem času se vrnem."

Odprla je vrata in stopila na hodnik, ki je bil slabo razsvetljen. Naenkrat je obstala in poslušala. Imela je tak posluš, da je

slišala najmanjši šum. Slišala je drdranje vozov, slišala težke korake vojaške straže pred palačo. V gornjih sobanah in dvoranah je bilo vse mirno. Toda od onega dela palače, kjer je bival kralj, je bilo slišati zatajene glasove. Smrten strah jo je pričel obhajati, zdelo se ji je, da se tam nekaj strašnega kuje in pripravlja. Vsak trenutek — — tako je mislila — — se bo zgodilo nekaj groznega, odprl se bo grozen prepad, z meči bodo planili nad njega, katerega ljubi z vso svojo dušo. Vedno je prisluškovala in vstopila v eno predsob, koje vrata so bila na stežaj odprta. Na steni je visela svetilka, toda tudi žar te luči je bil nekako teman, in je napolnjeval Blankino dušo s še večjim strahom. Zopet je obstala in poslušala. Soba je bila prazna, nobenega sluga ni bilo videti. Naenkrat je čula neko mrmranje. Biti je moralo prav blizu.

Kaj je neki bilo? Hotela je spoznati pretečo nevarnost, da bi jo odvrnila od svojega ljubljence. Strahoma je prestopila prag sosednje sobe. Vse je bilo mirno in tiho, tudi mrmranje, koje je še prej slišala, je naenkrat utihnilo. Toda ta grobna tišina se ji je zdela še bolj strašna. Toda še vedno je bilo vse mirno. Najmanjši šum v Louvre bi bila slišala, vsako stopinjo, vsako šepetanje, tako ojster je postal naenkrat njen posluš. A še vedno se ni nič ganilo. Prebivalci v gradu so se podali k počitku, tudi drvenje in šumenje na pariških cestah je utihnilo, ves Pariz je spal. Le ona je stala in čula tu in se tresla po vsem životu. Kaj, če me najdejo, zalotijo tu, se je vprašala? Tu, njo samo, blizo kraljevih soban? Njo kraljico vseh krasotic? — — Hotela je pobegniti. Toda naenkrat je slišala moške. Dva moža sta se bližala po hodniku. Eden izmed njih je bil kralj, Blanka ga je spoznala po njegovi hoji. Tako je korakal, kadar ga je gnala lovska strast na lov.

Grofica se je hitro skrila za okensko zaveso temne sobe. Kralj in njegov spremljevalec sta namreč ravnokar vstopila v sobo.

"En sam trenutek!" slišala je kralja reči, ko so se zaprla vrata, skozi katera sta vstopila.

Ko bi se bil kralj sedaj ozrl, bi bil moral zapaziti Blanko.

"Je li kedo tu?" je vprašal na glas.

"Je li kedo tu?" vprašal je kralj še glasneje.

A zopet je bilo vse tiho. Karol je zaloputnil vrata za seboj in se vrnil v prednjo sobo.

"Vedel sem, da ni nikogar tu, — — vsaj sem vse poslal danes večer proč," se je obrnil proti bastardu Angoulemskemu. "Nikdo naju ne sliši. Razodeti ti hočem skrivnost, katero mogoče izgovoriti edino le v temni noči. Skrivnost, brat, skrivnost, — — ki me tlači kakor težak kamen! Skrivnost, ki me sili, da govorim, ako nočem, da mi razžene prsa, da mi ne počí srce! Nikdo ne sme za njo vedeti, razun teh, ki so pri tej skrivnosti udeleženi; — — tudi ti moraš biti tega čina deležen. Ha, — — da bi tako reč skrival v svojih prsah, — — stvar, ki je tako velikanska, tako strašna! Stvar, ki raste z vsako minuto glede velikosti in groze, — — ne, ni mogoče, da bi mogel to obdržati v svojem srcu, ne da bi mi ga razgnalo. Zato sem odpustil vso spremstvo, da me ne bi kaka mojih besed, kaka nepremišljena kretnja izdala."

"Vendar nisem pri večerji opazil ničesar posebnega na vašem obrazu."

"Nič posebnega? Potem si pa jako slab opazovalec. Nekaj groznega, nekaj strašnega bi bil moral opaziti. . . . Čuj!"

"Sem res radoveden, — — torej prični," je rekel Angouleme, ko se je kralj pričel nekako obtavljati. "No, Sire, vsaj nisem kaka baba ali kak otrok. Vsaj poznate moje živce, katerih ne more nobena stvar na svetu spraviti iz ravnotežja."

Rev. P. Evstahij Berlec, O. F. M.:

Aleluja! Hvalite Gospoda!

V temni se noči zasveti okrog,
Križani v beli se halji prikaže,
v prah na kolena se zgrudijo straže,
kriknejo: "Kaj je to? Veliki Bog?!—
Kdo naj prenese krasoto sijaja?! —
Pojdimo brzo od svetega kraja!" —
V mesto novico povedat hite. —
Pesmi skrivnostne v višavah šume:
"Aleluja! Hvalite Gospoda!"

Velika noč! — Poveličanja dan!
V mili lepoti Zveličar zasine,
dvigne nad grobom se v jasne višine:
Zmaga dobljena je, boj dokončan!
Bil je v človeški naravi ponižan,
bil je razbičan, ves ranjen in križan . . .
Zdaj pa mu Oče podelil je čast,
dal mu v vesoljstvu najvišjo oblast.
— Aleluja! Hvalite Gospoda!

Solnčno sijajno duhovno Telo
šlo je skoz skalo zaprtega groba
kakor skoz steklo prelepa svetloba,
angel odvalil je kamen nato,
prte spoštljivo pa zvil in položil,
svetim ženam je skrivnosti razložil:
"Vstal je Zveličar iz lastne moči,
v božjem veličju na veke živi!
Aleluja! Hvalite Gospoda!"

Šle so učencem naznanit žene,
Kristusa srečajo v blaženi slavi,
Jezus presunjene milo pozdravi:
"Nič se nebojte! Saj verne ste ve!
Rane žareče sedaj si oglejte,
potlej apostolom bratom povejte:
Grem v Galileje priljubljeni kraj,
precej ne dvignem se v miljeni raj!" —
— "Aleluja! Hvalite Gospoda!"

Nova prevzame apostole moč,
h grobu korakata Janez in Peter
kakor da nese ju upanja veter!
Ogenj ljubezni, v nebo plavajoč,
iskrice vere v svetlobo razžarja:
gledanja skrivnega nežna ju zarja
v duši z nebeško sladkostjo poji . . .
V blagor je božjega Jagnjeta Kri!
Aleluja! Hvalite Gospoda!

Bodi pozdravljen, Zveličar Gospod!
Zmagal sovraštva in zlobe si zimo,
vigrednih tvojih se rož veselimo:
Ti si Življenje, Resnica in Pot!
Sebi in vernim zaslužil si slavo,
Žrtev brezmadežna Večnemu v spravo,
kadar poslednjič prikaže se Križ,
Cerkev s Teboj pohiti v paradiž:
Aleluja! Hvalite Gospoda!

Lilija iz raja

K.

AVNO so Lazarja pripeljali domov. Ko je prišla iz Nazareta tudi Jezusova mati Marija.

Veselila se je z dobrima ženskama, s svojima prijateljicama njiju sreče, ko sta jej pripovedovali, kaj se je zgodilo z bratom Lazarjem, vendar to ni bilo pravo veselje. Globoka otožnost je ležala na tem milem materinem obrazu. Sredi veselja in slave — ji je namreč že svetlikala — strašna Kalvarija, od katere jo loči komaj dobrih deset dni. In ravno to veselje Lazarjeve hiše, bo zadnji — vzrok te Kalvarije.

Ko je namreč ljudstvo izvedelo o tem velikem čudežu, je kar norelo za tim velikim prerokom. Posebno številni berači in reveži, ki so dobivali toliko podpore in miloščine od Lazarja, so kar noreli veselja. Saj so dobili nazaj tistega, ki bo sedaj še nadalje njih oče in dobrotnik. Zato ni čuda če je mesto govorilo samo o enem — o Lazarju in o velikem preroku.

“To je očitno Mesija,” so rekli nekateri.

“Tu ni več dvora, da bi on ne bil novi kralj Izraelov, ki bo rešil svoje ljudstvo,” so agitirali drugi.

“Njega moramo proglasiti za svojega vladarja,” so govorili zopet drugi.

“Da, takega vladarja potrebujemo, ki tudi bolnike ozdravlja in mrtve obuja.”

To navdušenje ljudstva je narastlo do prave revolucije, ko je drugi dan Lazar sam prišel v mesto in šel v tempelj molit.

Vse to navdušenje zanj, vse te govorce, ta hvala, ta ljubezen ljudstva, pa ni Jezusu nič koristila, temveč mu nakopala samo strašno jezo njegovih sovražnikov.

Ali ni na svetu vsikdar bilo in je še tako?

Kako požrtvovalno in navdušeno srce si pridobi ljubezen ljudstva. Ker stori veliko javnega dobrega, ga ljudstvo vzljubi in čišla. Ali se ne ponovi vsikdar isto, kar se je godilo v Jeruzalemu? Ali se ne vzbudi v srcih tistih, ki mislijo, da mora narod imeti rad samo nje, dasi ne stori nič zanj, da jih mora rad imeti že zato, ker so oni? In posledica je — preganjanje in uničenje osebe, ki si je zaslužila s svojim delom ljubezen naroda.

Da, taka je človeška narava.

Kolikor bolj je tedaj ljudstvo kričalo slavo preroku iz Nazareta, toliko bolj so se v nevoščljivi jezi stiskale pesti, se nategavali obrazi, se krčila srca farizejem,

židovskim pismarjem, duhovnikom in voditeljev ljudstva.

In ko je veliki duhoven čul o vsem tem, je takoj sklical veliko posvetovanje vseh najodličnejših narodnih voditeljev in jim v sveti jezi razlagal pomen tega najnovejšega gibanja med ljudstvom, katerega je povzročalo obujenje Lazarja od smrti.

“Kaj naj storimo? Ta človek dela mnogo čudežev!” je kričal pred zbornico. Človek bi mislil, da tu ni vprašanja, kaj naj stori cel narod in vsak posameznik, toraj tudi voditelji naroda vspricho teh veliko čudežev. “Za njim tudi mi,” to bi bilo edino dosledno. Vendar strast je slepa. Nevoščljivost je posebno grda in posebno zaslepi naše srce. Ko je nekoliko prenehal da bi dal vsakemu časa, da pripravi svoje misli, da bodo mislili, kakor on, veliki duhovnik, želi.

“Če ga pustimo, bodo vsi verovali vanj,” je nadaljeval in hlinil globoko skrb za narod, pod katero je skušal skriti svojo grdo nevoščljivost. “In prišli bodo Rimljani, ter vzeli našo deželo in naš narod.”

Meseca maja bo velika agitacija za pomnoženje naročnikov na list “Ave Maria”. Pripravi se tudi ti, da nam pridobiš vsaj enega novega naročnika.

Veliki teden.

Rev. J. Plaznik.

NEKOČ je naš Zveličar govoril, svoji služabnici Marie Lataste sledeče besede:

Moja hči! Ta teden med cvetno nedeljo in velikonočnim jutrom se imenuje sveti teden, veliki teden, teden trpljenja, ker je bila ta teden svetost vrnjena človeškemu rodu. Ta teden sem storil največje čudeže, katere je človek kedaj videl, ker sem ta teden pretrpel trpljenje na križu.

Sveti teden je. Svetost! Ali se nam ne zdi čudno? Božja svetost se ne spravi s človeškim grehom; zato mora biti človek večno ločen od Boga ali pa mora Bog uničiti greh. Kaj boš videla ta teden? Ali ni Sin Božji Bog, kakor njegov Oče, svet, kakor njegov Oče? Sin božji, kateri je postal človek, je vzel na sebe grehe celega sveta in jih s svojim trpljenjem in smrtjo pribil na križ.

Veliki teden je. Ta teden so se zgodile večje skrivnosti, katere more človek kedaj videti ali premissljevati. Združita se pravica in usmiljenje. Pokaže se ljubezen Božja do ljudi in človeška slepota proti Bogu. Bog in človek umrje in da življenje za ljudi in človek umori Boga. Bog umrje in zopet vstane; Bog umrje, ker Bog hoče, da se njegova smrt in zasluženje njegove smrti vsak dan znova darujejo, da tako Bog prejme vsak dan zadoščenje, človek pa usmiljenje in odpuščanje.

Ta teden je teden trpljenja, v katerem sem največ pretrpel, v katerem sem prelil svojo kri, v katerem sem umrl in bil pokopan. Ta teden sem postal žrtev Bogu, žrtev usmiljenja in pravice. Žrtev usmiljenja, ker me je Bog dal človeku v zadoščenje za grehe;

žrtev pravice, ker pravica zahteva svoje, četudi Boga, ker vse človeške žrtve ne zadostujejo; žrtev usmiljenja, ker Bog rajše vidi, da umrje njegov Sin, kakor pa, da bi se človek za vedno zgubil; žrtev pravice, ker mi ni prizanesla, četudi sem Sin Božji.

O veliki teden, sveti teden, teden smrti Sinu Božjega, teden sprave za greh, teden popolnega zadoščenja za greh pravici Božji, teden človeške rešitve in sprave z nebesi!

Moja hči, večkrat premissljudi o tem tednu, kateri je bil po večnih sklepih določen, da proslavi človeštvo s tem, da se Bog do skrajnosti poniža.

Premisljudi večkrat; ničesar ne

moreš storiti, kar bi mi bolj dopadlo. Jaz sam sem od vekomaj premissljeval, kako bom spravil človeka z Bogom po svojem trpljenju. Ko sem bival na zemlji, sem vsaki dan mislil na ta teden. Od kar sem se vrnil v nebo, ponavljam na oltarju vsaki dan, kar sem storil na križu. Posnemaj me, moja hči, in misli na to, kar je vedno pred mojimi očmi!

Premisljudi to in našla boš moč v tem premissljevanju. Premisljudi in našla boš tolažbo in veselje v težavah. Premisljudi in to premissljevanje ti bo prineslo veliko milosti in blagoslova.

Premisljudi večkrat! Nikoli ne boš zadosti premissljevala te skrivnosti. Vedno boš našla nove misli. Ko najprej premissljudiš moje

telesno trpljenje, potem premissljudi tudi moje duševno trpljenje. Ko si premissljevala moje telesno in duševno trpljenje, premissljudi, kako je je Bog sprejel.

Spominjaj se moje zadnje večerje, moje molitve in trpljenja na Oljski gori, beg mojih učencev, Judovo izdajstvo, kako me je Peter zatajil, krivično obsodbo. Misli, kako je ljudstvo rjulo proti meni, kako so me vojaki zaničevali, kako so me bičali in s trnjem kronali, kako so slekli mojo obleko, prebodli moje roke in noge na križu, mojo smrt, kako so prebodli mojo stran, moj pokop. Take misli bodo napolnile tvojo dušo s hvaležnostjo in ljubeznijo do tvojega Zveličarja, kakor tudi s strahom do greha, z željo po trpljenju.

Vtopi se v teh dneh v duh svete cerkve, katera se odene z žalostjo vsled trpljenja ženinovega. Cerkev se joka zaradi trpljenja onega, kateri ji je dal življenje; žaluje zaradi žaljenja, katerega kopičijo grešniki; joka se, ker ve, da bo moje trpljenje zastoj za mnoge. Joka se in moli, kakor sem jaz molil na križu. Moli za svoje uporne otroke, kakor sem jaz molil za svoje morilce. Moli za svoje otroke, kateri jo skrivoma izdajajo in zapuščajo, kakor so me izdali in zapustili moji učenci. Moja hči! Zapustim ti svoje trpljenje, zapustim je tvojemu razumu, tvoji duši in tvojemu sreju."

Marijina slika.

VEČNEM mestu Rimu je živel mlad slikar Giovanni. V ubožni hiši kraj mesta je prebival, mislil in ustvarjal. Mati ga je vzgojila v pobožnosti in mu preskrbela umetniško izobrazbo. Od ust si je odtrgala, lastno kri bi mu dala kot pelikan svojim mladim. In ko je umrla, mu je zapustila kočjo in kopico dobrih nauk in svoj blagoslov. Kmalu po njeni smrti je hudo obolel. Pripravil se je že na dolgo, dolgo pot v večnost. Po nikomur mu ni bilo težko, ker ni maral za svet, le zaradi umetnosti se mu je zdela neprijetna zadnja ura. Tako rad bi naslikal kaj velikega, lepega, nad čemer bi svet strmela. In obljubil je Mariji, da napravi njej na čast sliko, krasno sliko, če mu izprosi zdravje. In glejte, ozdravel je čez teden dni in hodil tam zunaj po polju in gledal Kampanijo in dela prvih umetnikov po cerkvah. Zamislil se je globoko v skrivnosti verskega življenja in resnic, da bi naslikal Marijo. Ali naj slika, kako jo je obiskal angel Gabriel, ali kako stoji na zemeljski obli z Zveščarjem v naročju, nogo na kačji glavi, ali naj slika zaroko z Jožefom, ali beg v Egipt, ali njeno žalost na Kalvariji? Nemiren je bil, nezadovoljen sam s seboj. Kar je naredil čez dan, je strgal zvečer in vrgel v ogenj.

Obiskali so ga prijatelji, polni veselja, razposajenosti, polni načrtov in vere v bodočnost. Govorili so kakor vedno o njegovem talentu in ga vabili s seboj.

"Giovanni, zakaj vedno samotariš? Čemu zmerom tuhtaš in premišljuješ nepotrebne stvari? Le doma čepiš ali pa laziš po cerkvah in skrivnih potih. Nikdar nisi vesel. Poglej nas! Dobro vemo, da je življenje kratko. Zato pijemo in okušamo v polni me-

ri. In naše misli so prožne. Giovanni, mladost izgine kakor morská pena. Zaženejo se vanjo valovi, ni je več. Pij iz kupe življenja, Giovanni! Zdaj je zlati čas!"

Zahrepenel je za hip po življenju, kakor so mu ga slikali, a kmalu je prepodil nadležne misli in se nasmehnil.

"Prijatelji, prijetne so vaše besede, a življenje, kakor ga vi živite, ni življenje. Nocoj se oamžite, jutri spite. Čemu živite! Za umetnost? Morda, a močna mora biti vaša duša pri večni omami, da umetnost ne ponižate v blato in jo ostavite v njem. Jaz ljubim vrvenje in drvenje po rimskih ulicah, ljubim Kampanijo in tiho noč nad njo, ljubim jo in opazujem. In ko stojim v katedralah pred slikami velikih mojstrov in se zamislim vanje, se mi dviga srce v mogočnem hrepenenju, da bi mogel naslikati kaj tako lepega. Čutečo dušo mi je dal Stvarnik, a moči nimam za velika dela."

"Za nami pojdi! V vinu dobiš moči za velika dela. Rokodelstvo dobro znaš, talent imaš, ideje pridejo same."

"Nikamor ne grem, dokler ne naslikam Marije. Ne da mi miru, dokler ne izpolnim obljube, še v spanju mi ne da miru. Kvišku hočem med izvoljene duhove. Umetnost smatram za svoj poklic, svojo nalogo, ne za rokodelstvo. Sram me je, kar sem napravil v kruhoborski sili brez velikega poleta in navdušenja. Zdaj hočem dati svetu celo delo. Marijo bom naslikal, kakor gre čez goro k teti Elizabeti, da ji ponese veselo naznanilo, da je Mati božja."

"Giovanni, le sanjari dalje! Lahko noč! Glej, da bo slika izgotovljena, ko te zopet obiščemo."

Ves teden je Giovanni mislil, kako bi naslikal Marijo. Nemirno je hodil po atelju, rimskih ulicah in cerkvah. Mogočnega navdihnjenja ni bilo od zgoraj.

Legenda. Spisal Dr. Ivo Česnik.

"Model moram dobiti."

In hodil je po Rimu, po katedralah, po polju zunaj mesta. Ni ga našel.

Tedaj je šel neko popoldne v Sikstinsko kapelo, da bi ogledoval poslednjo sodbo. In tam je našel živo podobo Marije. Globoko zamišljena v molitev je klečala rimska plemkinja pred oltarjem. Take lepote še ni videl Giovanni v svojem življenju. Tiste črne, nežne oči, milina na obrazu in ustih, pravilen nos in ljubek vrat, tisti mični stas, drobne roke in srebrno bela obleka. Kot začaran je zrl nanjo, in ko je odšla lahnih korakov, jasnih lic kot nadzemsko bitje, je vzkliknil veselja v duši.

"Našel sem model. Marija bo naslikana v tednu dni."

Vtisnil si je v spomin vso njeno postavo, njene kretnje, njeno obleko in odhittel domov. In vzel je v roko čopič in paletu in slikal z zanosom, kakor še nikoli v življenju. Vstajala je na platnu Marija, lepa kot nevesta v Visoki pesmi. Čez goro je šla, da obišče teto Elizabeto.

Vsak dan je šel Slikar v Sikstinsko kapelo in vselej je ob isti uri videl rimsko plemkinjo pred oltarjem. In vsakokrat se je vrnil domov z novim navdušenjem do dela in lepote.

"Krasna mora biti Marija, da bodo strmeli ljudje nad njo, da bodo s pobožnostjo poklekali pred njo."

V osmih dneh jo je dogotovil in bil zadovoljen sam s seboj pravič v svojem življenju.

"Izpolnil sem obljubo Mariji."

Zavriskal je, da so boječe poslušniki ptiči pred oknom na smokvah, pokleknil pred Marijo in pel zahvalnico.

Obiskali so ga prijatelji. Začudili so se in razveselili.

"Prijatelj Giovanni, to si ti naslikal? Ali je to mogoče? Velika umetniška duša se je razodela

svetu kot Bog očakom v starem testamentu."

"Ne vriskajte in ne vpijte tako!"

"Kje si dobil model, kje misel?"

"Misel se je rodila v duši, a negotova, brez jasnih obrisov. Dolgo sem jo nosil s seboj, a nisem je mogel izročiti platnu. Kar sem naslikal, je bila slaba skica, ki sem jo raztrgal in vrigel v ogenj. Pred osmimi dnevi sem pa šel v Sikstinsko kapelo, da si ogledam 'Poslednjo sodbo'. In takrat sem videl plemenito gospodično. Rečem vam, da je bila kakor nevesta v Visoki pesmi, čista, krotka, sramežljiva. Z njeno podobno v srcu sem šel domov in sem pričel z delom. Vsak dan sem jo hodil gledat zatopljeno v molitev, vsak dan z večjim veseljem sem slikal. In danes sem dogotovil Marijo. Ali jo vidite, kako lahko stopa čez goro, kot bi se njeni nogi ne dotikali zemlje. Ali vidite veselje v njenem obrazu? Svete misli jo prešinjajo, ker bo rešen človeški rod. Zdi se, da poje Bogu veličastno pesem: Magnificat anima mea. In angeli v nežnem spevu pojo z njo in ptiči in cvetke in redko drevje, vsa pokrajina."

"Giovanni, danes si rojen drugič. Doslej te ni poznal svet, od zdaj te bo. In gospodična te bo vesela, ko vidi svoj portret. Ali veš, kdo je?"

"Iskal sem Marijo in ne gospodične. Za njeno radost mi ni. Tudi ne vem, kdo in kaj je. Vselej jo je čakal pred cerkvijo voz in jo odpeljal bogvekam."

Prijatelji so razglasili njegovo delo in njegovo slavo po mestu. Čez noč je postal neznaten umetnik imeniten. V njegov atelje so prihajali visoki dostojanstveniki, slikarji in tujci.

In nekega dne stopi v atelje kdo? Rimska plemkinja, pobožna signorina iz Sikstinske kapele in njen oče, star grof s prijaznim dobrohotnim obrazom. Ogledovala sta sliko, in starčeve oči so pri-

merjale Marijo in hčerko Heleno.

"Ali ti ni Madona zelo podobna, draga Helena."

"Menda vendar ne. To se vam le zdi, oče. Saj me ni še nikdar videl mladi slikar."

"Kaj veš, dragica, če bi jaz dal delati večjo sliko za našo galerijo?"

Stori to, papa! Mladi slikar ti bo gotovo vse življenje hvaležen."

Starec je pohvalil slikarja Giovannija in naročil pri njem veliko sliko po vzorcu dogotovljene Marije. Komtesa Helena se mu je nasmehljala in ga sladko pogledala. Njegove oči so se v zadregi povesele in njegovo srce je zatrepetalo, lica so zardela.

"V veliko čast mi bo, gospod grof."

"Povejte mi mladi, oblagodarjeni umetnik, katera krasotica vam je služila za model pri slikanju Madone."

Giovanni je prebledel in jecljaje priznal, da je opazoval signorino komteso v Sikstinski kapeli.

"Ali rabite tudi pri novi sliki model? Zdaj bi Vam ne bilo več treba hoditi v Sikstinsko kapelo."

"Kaj pa vendar misliš, papa?"

"Rafaelu so bile prve plemkinje za model. Zakaj bi ti ne bila mlademu možu?"

"Gospod grof, jaz nisem Rafael. Ker gospodični komtesi ni ljubo, bom delal po vzorcu. Trudil se bom, da boste z menoj zadovoljni."

"Če bi me ravno potrebovali, se udam v svojo usodo."

Nasmehljala se je iznova, Giovanni je pa boječe odklonil njeno ponudbo.

"Ko dogotovite, nam pridete povedat, gospod Giovanni."

"Z največjim veseljem, gospod grof."

Poklonil se je nalahno grofu in komtesi Heleni in ju spremil do vrat.

Novo življenje je od tistega dne zaplulo v njegovih žilah. Nekaj tako sladkega in skrivnost-

nega se je plelo v njegovi duši, česar še ni okusilo mlado neizkušeno srce. Odkar je stopila predenj komtesa Helena, je bil ves izpremenjen, kot bi bil začaran ali kot bi mu zarekle vile. Tako goreča čustva so vstajala v njegovih prsah. Ni se jih mogel otrestiti, saj so mu bila prijetna in sladka. Zakaj je odbil komtesino ponudbo? Ni si mogel odgovoriti na to vprašanje. Preveč je bil zmeden tisti trenutek. In morda je bilo prav, da ji je odklonil. Čopič mu ne bi hotel drsati po platnu, če bi stala ona pred njim. Sicer jo je pa videl vedno pred seboj s smehom na ustnicah, melodično govorico na jeziku, v lahnem srebrnobelem krilu. In slikal je z veseljem in zanosom, lica so žarela, oči so mu blesketale.

Življenje je vlivaj na platno, svojim čuvstvom je dajal duška. In ko je v mesecu dni dokončal sliko, jo je pogledal s ponosom. A čudno! Čim bolj jo je gledal, tem bolj je spoznaval, da ni naslikal Marije, ampak Heleno, in da ni naslikal angelov, ampak amorje. Marija je visela na steni, — ona mala slika, ki jo je delal s tako ljubeznijo in ji vdihnil tolikega duha in lepote.

Solnce je lilo zadnje žarke skozi okno v atelje. Vetrič se je nalahno igral s smokvami in žoltimi oranžami.

Slikar Giovanni je stal zamaknjen pred dokončanim delom.

"To ni Marija. A vendar je lepa. Tudi v njej je ljubezen, zmagonosna pesem prve ljubezni. Kako si lepa, Helena! Kako so lepe tvoje ustne, kako živo gledajo tvoje oči, kako fin, nežen je tvoj stas! Komtesa Helena, jaz te ljubim. Zdaj čutim, kaj je ljubezen, ki me povzdiguje do nebes. Ljubezen je lepota. Preroben sem po tebi, gospodična komtesa. Bog me je oblagodaryl, izmed tisočev me je izbral, da slavim najlepšo cvetko v Rimu."

Pokleknil je pred sliko, se zamislil in utrujen zaspal na tleh.

Zjutraj se je odpravil k grofu.

Srce mu je trepetalo veselja, da bo videl njo, ki jo ljubi z vsem žarom mlade duše. Prišel je v palačo, veliko, lepo poslopje, sezidano iz rezanega kamna v renesančnem slogu. Na vratih so ga sprejeli sluge in peljali pred gospodarja. Grof se mu je nasmehnil in zahvaljeval za trud in ukazal služabnikom, naj ga peljejo h komtesi. Helena ga je nagovorila s svojim nežnim drobnim glaskom. Nobeno petje na svetu se ni zdelo slikarju tako melodično. Pogledal je njene črne oči in fine ustne, sveža bela lica, vzplala je kri v njegovih žilah, pokleknil je pred njo in ji poljubil roko in ji priznal svojo strastno, vročo ljubezen.

"Dogotovil sem sliko, gospodična komtesa. Radi vas sem jo delal z ljubeznijo in čuvstvom, najčistejšim ognjem svoje mlade duše. Očarali ste me s svojimi pogledi, zarekli ste mi s svojim smehom, da vas ljubim brez meje."

Komtesa je stala pred njim presenečena in užaljena. Oči so bile črne kot noč in so jezno merile slikarja, lica so ji žarela v nevolji. Odtegnila mu je roko in pokazala na vrata.

"Proč, proč od tod! Ne dotikajte se mojih rok! Proč, proč!"

Kot kerub z ognjenim mečem se je zdela slikarju, ki je bled in brez življenja odšel domov.

"Zaprta mi je pot v raj, za vselej zaprta! Moje življenje nima več pomena," je mrmral po ulicah in zrl v tla.

Doma so ga pričakovali prijatelji. Žalosten in potrtn je stopil v svoj atelje, brez besede in pozdrava, kot bi ne videl svojih znancev, sedel na posteljo in se razjokal.

"Kaj se je zgodilo? Zakaj jo češ, Giovanni?"

Dvignil je pogled na veliko sliko, v srcu mu je kipel srd do komtese. Skočil je k stojalu, v besnosti zagrabil napeto platno in ga pretrgal na dva kosa.

"Kaj počenjaš?"

(Dalje.)

Cekin.

Sredi pretečenega stoletja je živel na Angleškem anglikanski škof, ki je slovel v visoki cerkvi po svojih finih manirah in veliki govorniški sposobnosti. Ni bil ravno eden izmed najbogatejših anglikanskih škofov. Njegova škofijska stolica mu je nesla povprečno kakih 6000 funtov šterlingov na leto; s tako svotico se da celo v dragi Angliji še vedno prav udobno živeti. Njegova milost je imela soprogo, poleg nje pa sina, ki je študiral v Oksfordu bogoslovje, da postane nekoč naslednik svojega očeta v službi ter da cvetoči hčerki pri 18. in 20. letih, ki sta po pravici upali na sijajne ženine.

Mylord Newbridge je tičal v najboljši veri v zmotah svoje veroizpovedi. "Reverend" Newbridge je bil mnogo čital in študiral, imel je mnogo praktičnih izkušenj, toda vse je gledal skozi barvana očala svoje cerkve. Krivico bi mu delal, kdor bi trdil, da ga je razjedala gorečnost za blagor ljudstva in vernikov, ki jim je bil pastir, tudi mu ni nikoli prišel na misel sklep, da bi hotel za božjo čast kaj več prenesti in trpeti. Svetnik ni bil, a splošno je veljal za poštenega moža in dobrega kristjana.

Od "reverenda" je napredoval do "right reverenda" in od "vikarja" do "His Grace Lord Bishop of Saint Leonard." To stopnjevanje mu je delalo veliko veselja, posebno ker so mu dali dohodki na razpolago dovolj sredstev, da je lahko skrbel hčeram krasno balo. Tudi misel, da pride tem potom z največjo lagodnostjo, z nekakim ekstraekspresnim vlakom v nebesa, mu je bila močno po godi. Ponavljam pa še enkrat: gospod je imel tanko vest in da si ohrani svoje življenje tako prijetno kot je bilo doslej ali si ga pa še bolj osladi, v ta namen bi ne bil hotel

Prof. F. Penkov.

zagrešiti najmanjše napake, da niti ne majčkene nepopolnosti. Takih misli vsaj je bil gospod Newbridge. —

* * *

L. 1845. so priredili jezuitje misijone po Angleškem. Pet ali šest patrov je prišlo tudi v škofijo našega mylorda in celo v mesto, kjer je stolovala njegova milost.

Pater Natanael ni bil samo izvrsten pridigar, ampak tudi nad vse ljubeznjiv družabnik. Vse mesto je hitelo k njegovim govorom. Slednjič pride celo lord Newbridge in je bil kar očaran nad tako zgovornostjo, ki sicer ni bila nadevana z lepo dehtečim cvetjem govorniških fraz, kakor njegova lastna, a je bila zato zgovornost polna moči in evangeljske priprostosti.

V eni izmed nejuglednejših družin Sv. Lenarta, kjer je bil pater ravno na obisku pri katoliških damah družine, se je srečal s škofom, ki je bil v prijateljski zvezi, s protestantskimi moškimi člani te družine. Lord Newbridge se je ves razvnel za redovnika, ki je poznal tako fin takt in umel tako sijajno zabavati. Ta pa je nasprotno opazil, ne brez notranje ginjenosti, kako je sledil imenitni član visoke cerkve z blagohotno pozornostjo razgovoru, ki se je sukalo, ne popolnoma brez namena, okoli verskih zadev in imel skoraj značaj prozelitstva.

"Pa kaj bi porekla Vaša milost, ki bi se mi posrečilo, Vas izpreobrniti," je ugovarjal jezuit, ko mu predlaga nekega večera škof, ki je želel biti večkrat in dalje časa v družbi redovnika, da naj priredi v njegovi škofijski palači daljšo vrsto konferenc (predavanj).

"Moja škofovska milost bi Vam bila zelo hvaležna. Ali želim mari kaj družega kot resni-

co?"

Posledica tega je bilo mnogo pogostejše občevanje mej obema. Vsaki dan sta disputirala v škofijski knjižnici dolge tri ure — ki so potekale kot tri kratke minute — Rim in Oksford. Pri prvem uvodnem razgovoru sta sestavila program in postavila 15 stavkov ali tez, glede kojih se razlikujeta nauka katoliške in anglikanske cerkve. Vsaki dan sta obravnavala po eno tezo in nista šla narazen tako dolgo, dokler nista obdelala od vseh strani jasno in določno in prišla do soglasja: to se pravi, dokler se ni udal eden izmed njiju, češ, da je premagan.

Naši cenjeni prijatelji gotovo ne bodo presenečeni, ako jim odkrijem, da je bil ta premaganec redno gospod škof. Jezuit ga je prekašal v dialektiki (zgovornosti) in v bogoslovskem znanju, to priznamo. Toda, kar dela te neprestane zmage še bolj umljive, je pa okolnost, da je resnica izključno le dedščina katoliške cerkve in nobene druge ne. Naš borilec za resnico pa je imel s čudovitim taktom vedno prizanašati osebi svojega nasprotnika na tak način, da se mu ni bilo treba priznanja svoje zmete nikoli sramovati, ampak da je vselej sam naznanil poln veselja svoje odkritje, da se je doslej motil. Njegova škofovska milost se je upirala prav spretno in vestno; toda v isti meri, v katero je pobijal jezuit njegove dokaze s svojimi neoporečnimi argumenti (dokazi) se je udajal in kadar je bil ovržen njegov zadnji ugovor, se je podvrgel s plemenito preprostostjo, brez najmanjšega situarenja ali olepšavanja samega sebe. Vsakokrat je podal ob koncu razgovora patru roko in mu rekel:

"Resnica je, prijatelj moj, Vi imate prav in jaz sem bil v zmoti. Resnica je pri Vas in Vaši cerkvi — in proti meni in moji cerkvi."

Tako je šlo dan na dan.

Ko je šel pater petnajsti dan v škofovsko palačo, je srečal ob vходу krasno kočijo. Soproga in obe hčerki lorda Newbridgeja so se peljale na deželo, kjer so jih pričakovali v neki graščini na kosilo. Toaleta dam so bile krasne in na moč izbrane. Služabništvo še je lesketalo v finih livreh. Konji so bili knežji. Kot kamen leže ta krata našemu patru na srce.

"Bog pomagaj ubogemu škofu!" je vzdihnil. Vstopil je v palačo. Razgovor se prične; in če je pater vselej ob pričetku disputacije poprosil Boga s kratko molitvijo blagoslova: — je pa prosil danes z vso prisrčnostjo, da naj razsvetli njegovega nasprotnika. Izid razgovora je bil isti, kot vselej: škof je moral priznati, da je bil v zmoti.

Obravnave so bile vse mogoče dvomljive točke.

"Dobro torej, Vaša milost," je odgovoril jezuit, ko je bil dokončal škof, kakor običajno, svoje spoznanje ein priznanje.

"Kaj pa sedaj?"

"Kaj sedaj? — Ne razumem Vas!"

"Toda, Vava milost, če ste uvideli, da je resnica pri nas, ali ni potem tudi Vaša dolžnost, da se obrnete tja, kjer je resnica? Ali morete še naprej zmoto ne samo priznavati, ampak celo propovedovati?"

Nobenega odgovora.

Sin svetega Ignacija nadaljuje:

"Nikari ne mislite, Vaša milost, da Vam hočem nastaviti revolver na prsi; toda prosim in pozivljem Vas, premišljute in če treba, zahtevajte še ne daljnih pojasnil. Vi ste bili doslej v zmoti "bona fide," t. j. "dobri veri; ali morete biti to tudi zanaprej, ko ste vendar sami priznali, da je resnice treba iskati vse drugje, nego v Vaši cerkvi?"

"Ja, moj ljubi prijatelj," odvrne škof, "Vam je lahko govoriti, Vam, ki niste razven od svoje vesti in svojih predstojnikov od-

visni od nikogar drugega; o Vi srečnik, ki imate srečno obljubo ubožstva! Pri meni je stvar drugačna. — Kar sva delala in modrovala doslej, je bila gola teorija. O ta praksa! Ali mar ne veste, kako težko, da, kako naravnost nemogoče je mnogokrat, spraviti v soglasje teorijo in prakso?"

"Le predobro vem to," izjavi pater, "toda dovolite mi, da Vam predložim zadnji dokaz."

"Škoda za trud! Mene ne boste z njim prepričali še bolj, nego sem že. Saj veste, da nisva zapustila nobenega stavka tako dolgo, dokler ni izginil zadnji dvom."

"Dovolite mi, da izvršim predlog," prosi poter; "sicer je pa moj argument bolj praktičen nego teoretičen."

In jezuit vzame s pisalne mize škofove list belega papirja in napiše nanj z drobno, a razločno pisamo tri črke: G o d.

Nato poda list škofu in pravi: "Ali vidite to?"

"Da, prav dobro: G o d; toda kaj hočete s tem?"

"Počakajte za trenotek!"

Pater potegne zlat sovereign (cekin) iz žepa in ga položi na pisano skledico. Potem pokaže papir zopet škofu in vpraša:

"Ali vidite sedaj tudi kaj na papirju?"

"Ničesar razun cekina.

"No, glejte, **ravno tu tiči kore-nina vsega zla!**" . . .

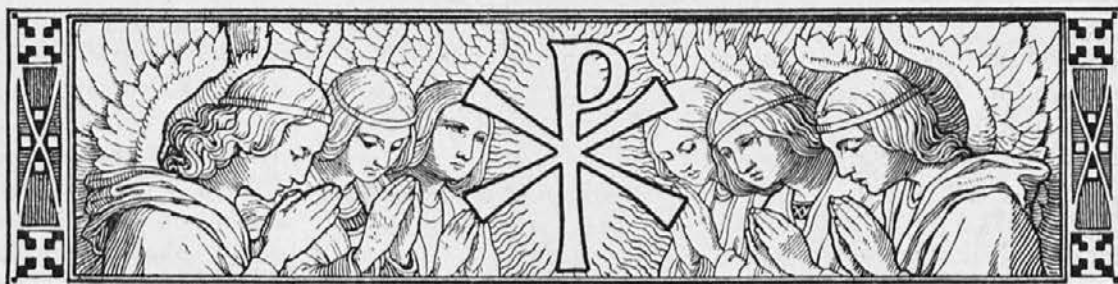
In pater zapusti sobo.

* * *

Cekin leži še vedno pred njim in ga ovira, da ne more videti, kar je bil gledal štirinajst dni tako jasno in razločno. — Ako bi mu bil ljubi Bog naklonil nezasluzeno milost, da bi bil postal nenadoma danes ubog, morebiti bi bil postal naslednji dan — katoličan.

Kako grozno se izpolnjuje še danes beseda Zveličarjeva:

Vae divitibus! (Gorje bogatinom!).

Častna straža pred Najsvetejšim.

Rev. J. Plaznik.

DOBRI pastir velikokrat dolgo išče izgubljeno ovco in ko jo najde, jo ne tepe, ampak jo ljubeznjivo dne na rame in jo nese nazaj k čedi. Če pride ta ovca blizu njega, ali, po

pomoti zaide v njegov šotor, jo dobri pastir sprejme s podvojeno ljubeznijo in jo ne izpusti. Tako se pogosto zgodi s protestanti, če slučajno postanejo katoličani. Veliko spreobrnjenj se je pričelo pred najsvetejšim zakramentom. Navesti hočem samo nekaj zgledov.

Kordula Woeler; katera je znana kot pesnica pod imenom Kordula Peregrina, je hči protestantskega ministra. Sama pripoveduje:

"Bila sem v najlepši mladosti; imela sem vse, kar sem pozelela; živela sem v krasnem kraju, vendar sem čutila v srcu veliko praznoto. Na nikak način nisem mogla napolniti te praznote in sama nisem vedela, česa mi manjka. Ko sem bila šestnajst let stara, sem prvič prestopila prag katoliške cerkve. Prvič sem stala v odsevu večne luči in čutila sem svetost prihajati od oltarja. Tedaj sem prvič spoznala, česa želi moja

duša. Spoznala sem, česa nisem imela, kljub vsemu bogastvu in svetnemu veselju. Potrebovala sem resnične pričujočnosti božje, o kateri protestantje ne vedo ničesar.

Rev. P. Evstahij, O. F. M.

MISLI ZDAJ NA TO! (Mrliču zvoní . . .)

Rahlo tožno se iz lin
spev zvonov oglašá,
v srca vliva naša
resen opomin . . .

Trudi se! Sedaj je čas
setve za nebesa . . .
Tvojega telesa
skoro pride mraz!

Duša, vso prešnil bo
tebe žar čistilni
tamkaj, ogenj silni — —
Misli zdaj na to —!

Od tistega časa me je vedno nekaj vleklo k oltarju. Brez kakega nauka o resnični pričujočnosti, sem dobro razumela nauk o Jezusovi pričujočnosti v najsvetejšem zakramentu, moja vera

je bila trdna in moja ljubezen goreča, kakor bi bila rojena in vzgojena v katoliški veri."

Kordula Peregrina je postala goreča katoličanka in spisala mnogo pesmi o večni luči in Onem, katerega predstavlja.

Neka druga spreobrnjenka nam pripoveduje v svojem životopisu:

"Neko nedeljsko jutro sem bila s svojo prijateljico na potu v cerkev. Meni se ni ljubilo, pa moja prijateljica je zahtevala, da greva, ker jo bodo doma spraševali, kaj je slišala.

"Pojdiva v to cerkev, potem bove pa lahko rekle, da sva bile reš v cerkvi," sem opomnila.

"Zadnjič sem bila tam s svojo sestro, pa bi bile kmalo obe smeha popokale," pravi moja tovarišica.

"To bo boljše, kakor pa poslušati kak suhoparen govor. Veliko sem že slišala o katoliški veri. Katoličanstvo mora biti prava tema, njegov začetek človeški in še kak! Malikovalske navade, praznoverje, hinavski duhovniki, kateri vzgojujejo vernike v praznoverju in nevednosti!"

Tako sem prvič prišla v katoliško cerkev, da se do dobra nasmejem. Maša se je že pričela. Veliko ljudi je bilo v cerkvi; nekateri so klečali, nekateri sedeli, drugi pa stali. Ostala sem nekako boječe pri vratih. Morda spoznajo nevernike in nama pokažejo vra-

ta. Kaj se je godilo pri oltarju, ni bilo mogoče veliko videti čez množico.

Duhovnik je pel latinsko, kar se je čulo impozantno. Orglje so lepo donele. Vse je kazalo mir in pobožnost. Začul se je zvonček in vsi so poklekli. Mene je postalo strah. Kako težko je stati, kadar vsi klečijo. Nekateri so kmalu vstali in odleglo mi je. Vendar je lepo. To ljudstvo je vse ene misli in skupno pade na kolena v počeščenje.

Težko mi je bilo; mislila sem, ali bo zopet pozvonilo? Res, pozvonilo je. Vsi so zopet padli na kolena. Vse je bilo tiho in svečano. Zopet se je začul zvonček in verniki so se globoko sklonili. Tudi me sve pri vratih poklekli. Nevede sem prvič v svojem življenju klečala pred Bogom, premagana. Kakor v sanjah sem vstala. Da bi ta zvonček še pozvonil! Pozvonil je. Kmalu potem je bil konec službe božje.

Ljudstvo se je vsulo iz cerkve. Midve sva bile tiho. Končno sem omenila: 'Jaz nisem opazila ničesar smešnega.'

'Jaz tudi ne,' je rekla moja prijateljica nekako tiho.

Prihodnjo nedeljo me je kar ne-

kaj vleklo v katoliško cerkev. Tedaj sem šla sama. Hotela sem čuti božjo pričujočnost in ničesar drugega. Šla sem še večkrat, enkrat tudi popoldne. Klečala sem in željno gledala na oltar. Menda sem tudi molila.

Ovca je čula glas svojega pastirja. Ni imela miru, dokler ni prišla k njegovi čredi.

'Ta svetna dekle je postala katoličanka in stopila v dominikanski red. Večkrat je rekla: "Ta zvonček je bil glas dobrega pastirja, kateri je rekel: 'In slišali bodo moj glas.'"

John Verkade, mlad nizozemski umetnik, je tudi našel pot v šotor dobrega pastirja po sveti evharistiji. Lepo je opisal svoje spreobrnjenje. Iz njegovega pisma navedem sledeče:

"Krščen sploh nisem bil, ker je moj oče spadal k menonitom in je zelo sovražil katoličane. Ko sem bil na Angleškem, me je neka katoliška deklica pregovorila, da sem prvič naslikal Marijo. Ko sem slikal, me je deklica vprašala, zakaj ne grem nikoli k maši?"

'Jaz molim po svoje,' sem rekel, na kar je deklica takoj odgovo-

rila: 'Tvoja usta ne kažejo, da si kedaj molil.'

Nikoli niso nobene besede napravile takega vpliva na mene. Kmalu na to sem res šel v cerkev, da vidim mašo. Duhovnik, sklonjen vsled starosti, je pristopil k oltarju. Tam je bil v belem, z zlatom obrobjenim oblačilom. V njegovih rokah ni bilo krvi in ko jih je dvignil, bi rekel, da ne spada jo na ta svet. Sem in tja je šel ob darovalni mizi, počasi in slovesno. Nekolikokrat se je obrnil proti ljudstvu z razprostrtimi rokami in izgovarjal besede, katere nisem razumel.

Čul se je zvončkov glas. Vsi so poklekli. Za trenotek sem se obotavljal. Pričel se je notranji boj. Kaj, ali naj jaz poklekнем! Moj napuh se je temu protivil. Moja glava je zmagala, nisem mogel drugače. Z drugimi vred sem pokleknil. Kako dolgo sem klečal, ne vem. Menda zelo dolgo, ker so me kolena bolela. Slednjič je ljudstvo vstalo in jaz z njimi. Nisem bil več tisti, kakor prej; bil sem katoličan. Moj napuh je bil premagan; klečal sem.

John Verkade je postal katoličan, duhovnik in sin svetega Benedikta.

Apostolstvo molitve.

Žensko sodelovanje pri katoliškem delu.

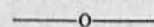
Katoliška cerkev je vedno pripoznavala, da imajo ženske v rokah važno vlogo in da potrebujemo njihovega sodelovanja, če hočemo, da bo njihovo delo za zveličanje duš koristno. Če niso ženske čiste, zveste, verne in ljubeznjive, tedaj je pravi vir življenja omadeževan.

V prejšnjih časih je bil ženskin delokrog omejen samo na dom in vzgojo otrok, na skrb za sirote, bolnike in na druge podobne zavode. Dandanes so razmere drugačne. Katoliški delokrog rabi njenega sodelovanja

ne samo doma in v katoliških zavodih, ampak tudi zunaj v svetu in za to zadnje hočemo moliti ta mesec. Katoliški škofje so pripoznali potrebo njihovega sodelovanja, ko so ustanovili narodni svet katoliških žen.

Četudi je ta Svet zelo mlad, ven dar si je pridobil že veliko uspehov. Pripravil in vzgojil je že veliko izvežbanih delavk na raznih družabnih poljih in pomagal rešiti razna socialna vprašanja. Otvorili so že štiriintrideset škofijskih, pokrajinskih svetov in vsak tak svet ali oddelek je ob-

ljubil, da bo deloval pod vodstvom svojega škofa ali nadškofa. Za njihov uspeh hočemo moliti.

Molitev vsakdanjega jutranjega dobrega namena.

O presveto srce Jezusovo! Po rokah prečiste device Marije, ti darujem vse molitve, dela in trpljenja današnjega dne; prvič, v spravo za vsa razžaljenja, katera trpiš v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa; drugič, za žensko sodelovanje pri katoliškem delu.

DRUŠTVO krščanskih Žen in Mater.

Žalostna Mati Božja.

Rev. J. C. Smoley.

ŽIVEL je na svetu izprijen sin, katere-mu je neznan mož obljubil kopo denarja — — za materino srce. "Prinesi mi materino srce, pa ti dam zlata polne pesti," je rekel hudobni mož.

Izprijeni sin se ni dolgo obotavljal. V temni noči se je približal natihoma k materini postelji in jo z enim samim udarcem ubil. Izrezal in iztrgal je potem materino srce in hitel potem k hudobnemu kupcu. Srce materino je nesel v robcu zavito.

Pot ga je vedla skozi teman gozd, steza je bila slaba, korenine, odpadle veje, kamenje široma — prekoma. Strah, še bolj pa lakomnost, da bi čim preje dobil obljubljeni zlato, ga je gnala, da je tekel skozi gozd. Bolj pa ko je tekel, bolj se je vpehal, da je že komaj dihal in se spodtikal nad koreninami in kamenjem in padel. Vstal je in tekel, in tekel Bil je kakor nor Naenkrat pa se je oglasilo iz robca, kate-rega je brezsrčni sin trdno stiskal v svoji roki materino srce. Ta

glas je bil tako mil, tako ljubeznjiv.

"Sin moj dragi," se je oglasilo materino srce, "ne hiti tako, lahko se spodtakneš in padeš in se poškoduješ."

Nato je pa materino srce umolknilo, sin je dospel kmalu do svojega cilja in pograbil zlato za — — materino srce.

Tako francoski pisatelj.

Kako velika je materina ljubezen! In velikost materine ljubezni bomo še le razumeli, če stopimo pod križ. Solnce se je na Veliki Petek zatemnilo. Pod križem je utihnilo grozno vpitje in bogokletno preklinjanje. . . . Bliža se smrt Božjega Sina. Še nekoliko besed izgovarjajo umirajoča usta. In ena teh besed velja nam nehvaležnežem, ki smo skupno z Judi križali Kristusa. Na nas nehvaležneže misli še na križu, predno umrje, vsakega izmed nas je izročil svoji Materi, ko je rekel: "Glej, tvoj sin!"

In molče nas je sprejela Ona za svoje otroke. Kar ji je bilo najljubše, najmilejše na svetu, njene-ga edinega Sina, smo ji z grehom ubili, v njeno srce smo zasadili najbridkejši meč, kri njene-

ga Sina teče raz križ na zemljo, a vendar nas ona sprejema za svoje otroke. Ljubezen vseh pozemskih mater ne dosega ljubezni Božje Matere! Nam, slabim ljudem ostane nerazumljiva Gospodova beseda: "Oče, odpusti jim!" Nerazumljiva nam ostaja beseda, ki jo je Marija molče izgovorila pod križem: "Ti si moj sin, ti si moja hči!"

Zgoraj smo videli, kako je sin poplačal ljubezen svoje matere. Z nehvaležnostjo, z umorom! **Kako pa mi poplačujemo ljubezen naši nebeški Materi?**

Oče, mati, ni li to umor, če trgaš otroku iz srca ljubezen do Matere Božje, kadar po nemarnem, med kletvami izgovarjaš njeno ime? Ni li to udarec v Marijin obraz, ko se norčuješ iz njene-ga deviškega Materinstva? Mož, ki si odpadel od vere in zapeljal i ženo k odpadu, nisi li morilec? Ne prodajaš li materinega srca za pest zlata kakor ga je prodal brezsrčni sin? Tresel si se groze, ko si čul o brezsrčnem sinu, o njegovem zločinu nad lastno materjo, in glej, sam nisi nič boljši! Odpadel si od vere, povej mi, si li sedaj bolj srečen? Mol-

čiš, žalostno me gleda tvoje oko . . . Sreče ni . . . A ne čudi se! Vsak otrok, ki ni zvest svoji materi, je nesrečen . . . Brez matere ni mogoče mirno, zadovoljno živeti. Poglej okoli sebe po svetu. Zdi se, kakor da bi živeli v dobi polni radosti . . . Zabava na zabavo . . . Toda ravno te pretirane zabave nam pričajo, da človeštvo ne pozna prave radosti. Srce se krčevito krči, duša je ranjena, svet ne ve, kako prikriti notranjo boleost in omrzlost. Ne goljufamo se, če trdimo, da živimo v dobi, kateri manjka resnično, pravo veselje . . . Poglejte blede obraze, pogledajte žujave roke, gubaste čela . . . Povsod srečavamo trpeče, nesrečne ljudi . . . V palačah bogatašev, v revnih kočah delavcev, povsod boleost in hrepenenje po nečem, po sreči, ki je bila in ni več . . . Človeštvo nekaj manjka.

V spomin mi prihaja stara podoba, ki predstavlja Mater božjo, kako drži v eni roki božje De-

te, v drugi pa drugo dete, ki potrebuje materine pomoči in predstavlja človeštvo, slabo krehko. In Jezus razprošira svoji ročici proti temu detetu "človeštvo," kakor bi hotel reči:

"Pridi, ubogo človeštvo, k srcu, na srce moje ljube Matere. S teboj hočem deliti materinsko ljubezen." Slabo, krehko, žalostno človeštvo potrebuje podpore, opore materine roke, potrebuje materinega srca.

Mnogo se stori na svetu, da se odpomore bedi, revščini potom zakonov. Toda vsem takim zakonom nekaj manjka; manjka jim srca, manjka jim ljubezni. Še le ko se jim pridruži ljubezen, potem še le pride prava pomoč. In kje bomo našli to pomoč? V materinskem srcu Device Marije. Koliko ljudi je našlo pomoč, tolažbo v njenem srcu! Žalostne vdove, sirote otroci, trpini vseh vrst . . . Vsem, vsem je bila Marija Mati pomoči in tolažbe. **Človeštvo jo potrebuje, zato pa po nji vzdihuje.** Brez nje ni sreče,

brez nje je vsaka radost, vsako veselje samo navidezno.

Slišal si pod križem besede: "Glej, tvoj sin!" In ta, kateri so veljale te besede, te je vzela za svojega sina, za svojo hčer. Sliši še drugo besedo: "Glej, tvoja mati!", in vzemi Marijo za svojo mater, pa ti bo pomagano. Na križu nam jo je dal Kristus za mater, in od te dobe zavzema ona v nas materino mesto, od te dobe smo s krvavimi črkami zapisani v njenem srcu. Kam pa hiti otrok, kadar kaj tišči in tlači njegovo srce: K materi! Storimo tudi mi tako! Potožimo ji svoje boli! Odprimo ji svoje srce! Vse, celo človeštvo, kliče in vabi Kristus k srcu svoje Matere. Če smo nesrečni, pomoč je pri materi, in Mati je blizu. Pozdravi jo pobožno: "Češčena si Marija!", pa bo takoj slišala tvoje prošnje. O ko bi vse človeštvo zahrepenelo po Materinem srcu, pa bi spoznalo, kako prazno je življenje brez matere, bi spoznalo, kako krasno se počiva na sladkem Materinem srcu!

Na poti v življenje.

(Dalje.)

Po resnični dogodbi napisal K.

"Nič hudega. Le toliko mislim, da bi si ti raje poiskala kako drugo službo, kjer te ne bodo tako preobkladali z delom. Saj nam sedaj že boljše gre."

"Toda, mama, ne pozabite, da moramo to hišico izplačati. Mr. Steward nam je res posodil potrebni denar, vendar je še precej dolga. Sama še zaslužim."

"Če ne bo drugače, bom šla pa še jaz nazaj delat. Kaj pomaga, če dobro služiš, ko boš pa zbolela," je govorila dalje mati, katero je Mary-na razburjenost sicer malo osupnila, vendar pa je kot vsaka mati takoj obžalovala, da jo je sumničila. Ljubezen pač vse verjame.

"Bomo videli, mama," je rekla in odšla se pripravljat spat.

Zelo pomirjena in potolažena je šla spat tudi mama.

Mary ni zatislila skoraj celo noč očesa. Prizori in besede iz hiše poslovodje so ji plesali pred očmi. Kaj naj naredi? Omahovala je. Na eni strani je videla, kako lepo prihodnost se ji obeta, na drugi so jo pa motili zadržki. Ko bi sama ne ljubila poslovodje, ne bila bi težka odločitev. Toda tako pa . . . ? Prvič v življenju se ji je zbudila misel proti naukom katoliške cerkve. Ali ni katoliška cerkev prestroga? "Katoliški duhovniki lahko tako uče, ko sami niso oženjeni" te besede Mr. Stewarda so ji šle po glavi. Če bi se poročila s Stewardom, saj ni treba da bi zatajila vero? In vendar na drugi strani se je prav dobro še spominjala, kaj se je učila v šoli v katekizmu o zakramentu sv. zakona. Mor-da bi se pa dal najti kak izhod iz

te zagate? si je mislila, kajti čim bolj je premišljevala vso stvar, tem bolj se ji je Mr. Steward dopadel.

Proti jutru je že bilo, ko je zaspala.

Lep šopek "ameriških krasotic" je našla zjutraj na svoji pisalni mizi, tako da so jo dekleta nevoščljivo pogledovale po banki. Mr. Steward je bil še veliko bolj prijazen do nje od tega večera. Videlo se mu je, da zna dobroigrati svojo vlogo v ljubavni igri, kjer pošteno dekletu le prevečkrat izgublja in — izgubi.

* * *

Trije meseci so pretekli po onem razburljivem večeru. Mr. Steward si je celi čas pripravljat pot do Mary-nega srca, oziroma do Mary-ne roke, ker v srcu je že bil. Šlo je samo za roko. Težko

delo je bilo, vendar zaklel se je, da ga mora izpeljati, naj ga stane kolikor hoče. In Mary . . . ? Da, Mary je pa izgubljala bitko za bitko. Govorjenje Mr. Stewardovo proti katoliški cerkvi, njegovim premeteni govori proti njenim naukom, proti duhovnikom, knjige, katere je dajal čitati Mary, so precej omajali prejšnjo trdno vero v Mary-nem srcu. K shodom Marijine družbe ni več šla. Po mali sestrici je poslala svoj mesečni prispevek, to je bilo vse. Mr. Steward se je že veselil svoje zmage, če tudi še ni dobil odločilnega odgovora. Vendar tudi ni preveč pritiskal zanj, ker se mu je to zdelo tolikanj bolj romantično in zanimivo.

"Saj bo gotovo moja!" si je rekel. "malo romantičnega boja za nevesto tudi ne bo škodilo." In res Mary je bila skoraj že popolnoma odločena, da bo rekla "da."

In zakaj bi ne? Od cerkve ne misli odpasti. Če se bosta pa šla poročiti v episkopalno cerkev, ji pa Bog tudi ne bo tako zameril, kakor ji bo katol. duhovnik, je lahko miselno sklepal. Tu gre za ljubezen in — za prihodnost.

Mami pa o vsem tem ni še nič povedala. Mama je slutila vedno bolj, da se nekaj plete, vendar pa ni vedela prav, ali je res ali ne. Vedela je že, da hodi poslovodja za njo, toda ni pa vedela, da ni katoličan, da je celo razporočen. Večkrat je Mary izpraševala, pa ni mogla ničesar iz nje spraviti. Zato je pa marsikako uro prejo-kala. Posebno jo je bolelo, ko je opazala, kako postaja Mary mrzla do cerkve in službe božje. K sv. zakramentom je ni mogla več spraviti. To so bile grenke ure za njo. Vendar pomagati si ni mogla. Mary je sama zaslužila, družina je bila velika, sedaj treba še hišo izplačevati. Zato je molčala, zato pa toliko več molila in toliko več šla k sv. zakramentom.

"Mary, kaj misliš?" vprašal je nekoč poslovodja Mary, ko je

bila zopet pri njem. "Sedaj pa hočem odgovor."

"Saj se še ne mudi," mu je odgovorila.

"Za me se mudi," je rekel odločno. Bil si je že tako svest svoje zmage, da je nastopil odločneje kakor prvič.

"Daj mi še tri dni odloga. Govoriti moram še z mamo. Mama pa vem, da ne bo dovolila!"

"Saj si že 18 let stara. Če bi ti ne dovolili, se bova poročila pa brez matere."

"O, to pa ne gre!" je ugovarjala.

"Zakaj ne? Stariši nimajo pri zakonski zvezi odločevati."

"Pa vendar nočem ničesar storiti ne da bi vprašala mamo!" je rekla.

"Dobro, v treh dneh hočem odgovor!" je rekel odločno.

Mary se je teh besed ustrašila: Bala se je tudi matere in vedela je že naprej, da ji ne bo dovolila.

Toda vpljiv poslovodje je že tako daleč razjedel njeno srce, da bi se Mary prav nič ne obotavljala, storiti ta korak celo proti mamini volji. Vedela je, da bo mama strašno žalostna. Vendar v svoji mladi lahkomišljenosti je bila prepričana, da se bo slednjič tudi ona potolažila in se udala, posebno, ko bo videla, kako je Mary srečna, kajti bila je že skoraj prepričana, da bo srečna z Stewardom. Brala je že v tolikih romanih o popolnoma enakih slučajih, ki so se srečno izšli.

"Mary moli!" ji je govoril angeljček varih. Pa Mary ni molila. Pozabila je na to. "Saj molitev nič ne pomaga! Človeku se tako godi, kakor si sam uredi," si je govorila.

Mr. Steward je bil z njo še bolj prijazen. Drugi dan ji je poslal po pošti krasno, dragoceno zlato verižico s križcem za vrat. Ta dragoceni dar je pa Mary tako preslepil, da se je že skoraj popolnoma odločila: "Vzela ga bom! Sama moram poskrbeti za se. Taka prilika se ne ponuja vsaki dan!"

Tako je prišel prvi in drugi dan.

Tretji dan je bila pa izvanredno razburljiva. Danes se mora odločiti za gotovo. Poslovodja jo je povabil zopet na večerjo in na konečni razgovor. Dasi je bila že odločena, da bo sprejela ponujeno srečo, če tudi z mamo še ni govorila, ni si upala, vendar je bila pa vedno bolj razburjena, kolikor bolj se je dan pomikal proti koncu. Popoldne je bila že tako razburjena, da ni mogla več zbrano misliti, zato tudi ne vršiti svojega dela. Ob treh že se je opravičila, da mora iti malo ven.

"Dragica, le pojdi!" ji je rekel poslovodja. "Ob sedmih pridem pa po te!"

Odšla je iz banke. Toda kam? Domov? Kaj bo povedala materi, zakaj je prišla tako zgodaj? Povedati ji resnico? "Da, Mary, povej dobri mami za kaj gre danes!" ji je govoril svarilni glas vesti.

Pa če bo rekla ne? In to bo gotovo, kaj potem? Ona sama se je že odločila, da bo sprejela ponujeno "srečo."

Šla je na poulično karo in se odpeljala proti domu. Kolikor bližje je bila doma, toliko težje je bilo srce.

"Ne, v park grem malo na izprehod. Zbrati moram misli, kako bom povedala mami in jo pridobila, da morda vendar dovoli." Odšla je res v park. Toda misli so ji šle po glavi kakor mravlje na mravljišču v spomladnem jutru.

Tudi vest se ji je začela oglašati vedno glasneje.

"Mary, pomisli, da to pomenja za te pustiti svojo cerkev. Ti Marijina hči pa odpasti od vere." Govorila ji je vest. "Pomisli, da je ta človek razporočen, da se katoliško sploh ne moreš poročiti! Naj za denar prodaš svojo vero? Kaj če s teboj ne bo naredil, kakor je s prvo ženo? Kaj potem?"

Toda na vse te ugovore je imela opravičila, katera ji je šepetal zapeljivec Posebno jo je streslo,

ko se je spomnila mame! Kako bo žalostna! Pa tudi proti temu ugovoru je zapeljivec našel proti-ugovor. "Ti si stara dovolj, skrbeti moraš za se. Ali nisi dosti pomagala materi? Sedaj boš lahko še več!"

"Mary, ne!" je pa stanovitno klical drugi, boljši klic.

O, ko bi se Mary spomnila v tem boju samo na molitev, na svojo nebeško Mater, kako lahka bi bila zmaga.

Pa, Mary je pozabila na molitev. Pa saj tudi ni hotela zmage. Ljubezen do lepega in bogatega poslovodje jo je že zdavno premagala.

Več ur je blodila po parku. Večkrat je sedla na kako klopičo, pa zopet šla dalje in kmalu sedla na drugo. V njeni duši je pa divjal boj . . . vihar . . . U-boga Mary!

"Nič ne bom mami povedala! Poročila se bom tajno, da mama še vedela ne bo kedaj. Odšla bom z njim za nekaj dni na potovanja, pisala bom pismo mami in ji pismeno povedala in jo prosila za odpuščanje. Stewarda ljubim in Bog mi bo odpustil," je bil končni sklep. Poiskala je zopet "karo" in se odpelala domov, veliko mirnejša vendar odločena za "da."

Toda materina goreča molitev za Mery pa tudi ni bila zastonj. Marija je uslišala solze in te goreče klice matere in posegla vmes s svojo pomočjo. Saj je bila Mary njen otrok, njen po družbi, njen po materini molitvi.

V veži hiše, ko je prišla domov je srečala zdravnika.

"Mary, mama je zelo bolna. Ni še smrtne nevarnosti, vendar bolezen je nevarna," rekel je resno. "Dal sem navodila, kako ravnajte ž njo. Ako bo slabje, me gotovo pokličite takoj!"

Kakor strela iz jasnega neba je zadela ta novica nesrečno Mary. Prebledela je ko zid. Ni čakala, da je zdravnik končal, stekla je po stopnicah k materi.

In res huda vročina je tresla mamo. Da, bila je smrtno nevarno bolna. Ko je Mary videla svojo mamo v hudih bolečinah, je pa pozabila takoj na vse, kar se je vršilo v njenem srcu celo popoldne. Ljubezen do matere je prišla zopet do popolne oblasti nad njo. Zajokala je, ko je stopila v spalnico in objela mamo.

"Kaj pa je, mama? Kaj se je pa zgodilo?" je prestrašena vpraševala. Drugi bratci in sestrice so jokali ob postelji.

"Ne vem, kaj mi je prišlo tako hitro!" je govorila s pojemajočim glasom. "Mislim, da ne bo hudo. Pokličite Fathra Cirila, naj pridejo hitro. Ne vemo, kaj se zgodi," je prosila.

Ravno je delil Father Ciril materi sveto poslednje olje, ko je prišel Mr. Steward po Mary.

"Ne morem iti," mu je odgovorila objokana. "Mama so nevarno bolni. Ako ne bodo boljši, me tudi jutri na delo ne bo."

Razočaran in jezen je odšel usiljivi človek. Jezilo ga je, da se je moralo to zgoditi ravno danes, ko je mislil, da bo slavil svoje zmagoslavje.

In res, bolezen je mater privedla na rob groba. Več dni je visela med življenjem in smrtjo. Več kot teden dni Mary ni mogla in ni hotela pustiti mame in ostala je doma. Vsaki dan je pa dobivala na dom šopke cvetic "s poklonom od Mr. Stewarda."

Toda mamina bolezen je spremenila Maryno mišljenje. Stara ljubezen do nje se je zbudila in potisnila ljubezen do poslovodje v ozadje, ki itak ni bila prava ljubezen, temveč samo čutno nagnenje. Velik greh je itak tako "čutnost" imenovati z vzvišenim imenom ljubezen. Ko bi se bila Mary prav trezno in resno samo sebe vprašala, če je res to, kar čuti do Mr. Stewarda, ljubezen, posebno če bi bila primerjala to z ljubeznijo do mamice, bi gotovo sama spoznala, da to ni bila ljubezen, temveč samo "čutnost," ki

izhaja deloma iz sebičnih namenov, deloma iz prikupljivosti osebe.

Zato se ni nič kaj veselila teh šopkov. Poleg tega se jih ni upala vseh mami pokazati. Mama bi se gotovo razburila.

Tudi so jo spominjali na težke boje, v katerih je že omahovala, da, dala se premagati, da bi bila nekaj storila, s čimur bi bila gotovo smrtno užalila svojo dobro mamo. Zato se ji je še neka mržnja začela vzbujati do njega v njenem srcu.

Zato je bila precej hladnejša do njega, ko se je čez več dni vrnila v banko na delo za svojo pisalno mizo.

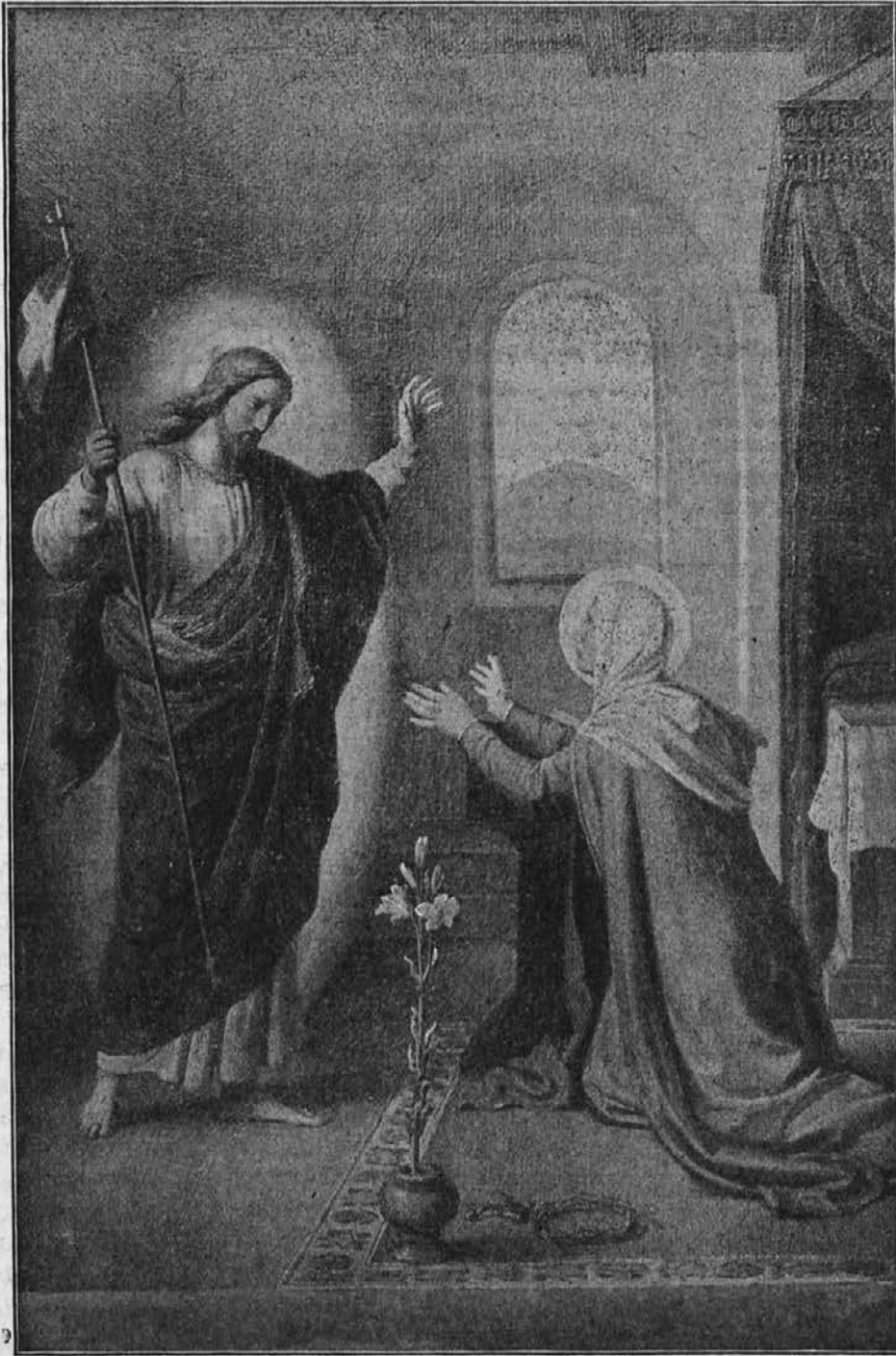
(Dalje.)

List Ave Maria je trpel in pri našal dolga leta velike žrtve za sedanji katoliški naš preporod. Ameriški Slovenci, ali ne boste pokazali listu sedaj svojo hvaležnost s tem, da ga boste sprejeli v svoje družine?

Ako danes katoliška Jednota tako napreduje, ali ni veliko zaslug našega lista, ki se je izpostavil dolga leta nejsramotnejšim napadom v obrambo mož, ki so njeno zastavo sedaj tako krepko dvignili med nami?

Članstvo in uradniki K. S. K. J. ne pozabite kaj je list Ave Maria storil za napredek vaše organizacije. V mesecu maju letos boste imeli priliko, pokazati svojo hvaležnost in priznanje listu za veliko delo.

Majeva številka bo izšla v poročani in polepšani obliki. Naročite si takoj več števil, da jo boste lahko poslali tudi svojim prijateljem in v domovino. Stane po 15c iztis ali deset iztisov za \$1.00.

Velika noč.

Velika noč
Iz duše svet spomin,
kot letos bel
iz jezerskih globin
prihaja.

Nad božji grob
prisije jasen svit:
Velika noč!
Iz groba Bog častiti
nam vstaja.

Zapel je zvon.
Bandro pod nebo
in baldahin —
vetrovi spev neso
v poljano.

Naš pot po njej:
skoz rajski vrt sprehod
in blaženstvo
rosi na ves sprehod
svečano.

Silvin Sardenko.

V boju za resnico in pravico.

(Dalje.)

Piše Prof. Rev. F. Pengov.

PROGNANEC V PARIZU.

GMORENO je prišel l 1852. v Limo, kjer mu je prijateljska družina posodila svoto denarja. Skromno preskrbljen odpotuje v Evropo in se naseli v Parizu. To mesto je imelo zanj posebno privlačno silo; ne sicer kot središče gledališč; saj gledališča ves čas tamošnjega bivanja ni videl od znotraj! — ampak Pariz znanosti in molitve. Star 32 let je jel znova študirati, dobro vedoč, da mora biti človek, ki hoče vladati, vladati zlasti kršč. državo, učen, na vso moč izobražen. Zato se je še v teh poznih letih vrnil v šolske klopi in se učil.

Najbolj je cenil med znanostmi cerkveno zgodovino; trikrat za povrstjo je prečital Rohrbacherjevo Cerkevno zgodovino, ki je bila ravno tedaj izšla v 29. zvezkih v folio obliki in si narejal izpiske iz nje. Z gorečnostjo je študiral tudi naravoslovje in zlasti kemijo, ki mu je bila najljubša stroka. Obenem se je skušal orientirati o vsem napredku v znanosti in tehniki in se je seznanil z najrazličnejšimi učnimi zavodi v Parizu. Pozorno je zasledoval politično gibanje v Evropi in ni zamudil nobene prilike, da se izobrazi kolikor mogoče univerzalno, vsestransko. Z največjim zanimanjem je proučeval tudi francosko vojaštvo.

"Po 16 ur na dan študiram," je pisal prijatelju, "ako bi imel dan 48 ur bi študiral po 40 ur.

A še nekaj lepšega nego praktične kemije se je priučil Moreno v tem času; da je namreč jel iskati moči in blagoslova in vspeha za svoje velike načrte ne v sebi samem, ampak v Bogu. V "modernem Babilonu" je postal Don Gabrijel tudi praktičen in vnet katoličan. Sicer je tudi dotlej vedno izpolnjeval svoje verske dolžnosti in nastopal v vseh politič-

nih bojih za religijo in njene pravice. Vendar pa verska mlačnost njegovega okoliša, zlasti v poslednjem času, ni šla mimo njega brez učinka. Svoj duševni preobrat opisuje sam tako-le:

Nekega dne je bil v družbi znancev in prijateljev iz Ekvadora, ki so bili tudi v Parizu. Govorili so o nekem rojaku, ki je bil pred kratkim umrl, a odklonil celo na smrtni postelji pomoč duhovnika in prejem sv. zakramentov. Dočim so bili ostali mnenja, da lahko počne vsakdo, kakor hoče, je Moreno edini temu ugovarjal in rekel:

"Ne, to ni prav. Dokler je živ in zdrav, se pač vtegne marsikdo izgovarjati, da je bil lahkomišljen in da je imel preveč drugih opravkov; toda če kdo vpričo gotove smrti odklanja duhovnika in svetotajstva, dela veliko krivico." Tedaj pa se obrne eden izmed navzočih k Morenu in ga vpraša zasmehljivo: "Tako! Ti, ki znaš tako lepo braniti katoliške nauke, povej nam vendar, kdaj si bil zadnjikrat pri spovedi?" Kot kol je zadela ta beseda Morenovo srce, kot blisk jasno mu je stopila pred oči njegova nedoslednost. Res že precej dolgo ni bil pri spovedi. Molče je odšel domov, z velikim samo-premagovanjem je začel moliti, s še večjim izpraševati vest o celem življenju in je opravil še isti večer dolgo spoved, drugo jutro pa prejel sv. obhajilo. Zopet se je vselil v njegovo dušo popolen mir. Sv. Sulpicij in Zavod za vnanje misijone sta bili odslej priči Morenove vztrajne in globoke pobožnosti. Sv. rožni venec je bil njegov vsakdanji od dih in krepilo, po možnosti je šel vsak dan k sv. maši. Tudi je daroval odslej vse svoje študije, napore, želje in načrte v čast božjo in v blagor svojih sodržavljancev in to je bil čarovni ključ, s katerim je odprl tako neveroje-

ten zaklad blagoslova in vspeha za vsa svoja poznejša podjetja.

V Parizu je ostal G. Moreno 3 leta. Bil je zrel mož, na vse strani izvrstno opremljen, da se loti titanskega boja, kojega podrobni načrt mu je že davno bdel jasno pred očmi in kojemu so bile služile vse dosedanje politične praske le kot nekak uvod. Vse dosedanje življenje Morenovo je samo dobro preračunjena priprava na ta gigantski boj.

Če že o prvem delu Morenovega življenja nismo mogli poročati natančneje, bomo zamogli o drugem delu še mnogo manj obširno, zakaj to življenje je ena sama dolga veriga slavnih junaštev, silno mnogovrstnih in neznansko pomembnih v svojih posledicah. Težišče osebne veličine Morenove pa leži vendarle v dosedaj opisanem življenju. Kajti Garcia G. Moreno je mogel v drugi polovici svojega življenja pokazati vso veličino svojega duha samo zato, ker si jo je znal pridobiti v prvi polovici življenja pod vidnim božjim varstvom in vedno popolnoma udan božji Previdnosti in samega sebe s svojim junaškim stremljenjem in nevtrudnim delom.

Dočim je koval Bog v daljni tujini kladivo, s katerim je hotel nekoč zdrobiti strupeni plevel, ki je bohotno preraščal in dušil prelepi Ekvador, je ugajal radikalni uzurpator Urbina, brez zapreke svoja zlodejstva. Po poročilih iz l. 1851.—1855. ni besnel diktator samo proti sovražni mu konservativni stranki, ampak tudi v lastnem taboru proti vsem tistim, ki niso brezpogojno odobraval vseh njegovih nasilstev. Bil je vreden predhodnik raznih Pašičev, Pribičevičev in Žerjavov. Konfiskacije premoženja, pregnanstva in smrtne obsodbe so bile na dnevnem redu, vlada je sistematično razširjala družbe, ki

jih je Cerkev prepovedala in podpirala uvoz najbolj umazanih romanov iz Francije. Proti opravičeni nevolji oskrunjene dežele ga je morala varovati druhal soldateske, kateri je pa zato dovolil vsako tolovajstvo. Državne dohodke je nesramno razmetaval, za občni blagor nesrečne države

pa ni storil ničesar, prav ničesar.

Z grenko bolečino in žarečo nejevoljo je moral poslušati Moreno poročila o vseh teh dogodkih. Pa poročila so razjedala njegovo domoljubno srce. Kako rad bi bil poletel preko morja, da reši, kar se je še dalo rešiti. A ni še smel. Upal je, da pride čas, ko

prime nov predsednik za krmi-
lo, in ni upal zastonj.

L. 1856. je stopil na mesto zločinškega Urbina zmernejši Frančišek Robles. Prvo njegovo delo je bilo, da je podpisal odlok o splošni amnestiji političnih pregnancev. G. Moreno se je smel vrniti v domovino.

Največji zaklad.

V prvih časih krščanstva, ko je bilo preganjanje pogosto in hudo, so verniki smeli imeti doma presveto Rešnje Telo, da so je lahko prejeli, kadar je bilo njihovo življenje v nevarnosti, kadar so bili poklicani pred sodišče ali kadar so jih peljali v smrt. Sveti zaklad so imeli spravljene v posodi, katero so imenovali piks, kakor še sedaj imenujemo malo posodico, v kateri mašnik prinese sveto obhajilo bolniku.

V taki zlati posodi je hranila svoj zaklad Mirjam, plemenita antijohijska deklica. Vsak dan je klečala pred njim in opravljala svojo pobožnost; zaradi velike daljave je mogla le redko kedaj iti v cerkev.

Ko je prišla Mirjam nekega jutra, da opravi svojo pobožnost, je našla piks odprt in prazen. Vled velike žalosti se je vrgla na

kolena in prosila Boga pomoči. Še ni skončala svoje molitve, ko je stal pred njo poslanec s sledečo notico: "Sestra, s tem ti dajem na znanje, da imam jaz, česar pogrešaš in lahko je odkupiš. Tvoj brat Oracij."

Ta njen brat je bil še pogan. Zapravil je očetovo dedščino in je živel le ob tem, kar mu je sestra dala. Pobožna deklica se je brez obotavljanja podala k svojemu bratu. Našla ga je v družbi nekega hudobnega sorodnika, njegovega tovariša. Pripoznal je, da je zvršil tatvino, ko se je odstranila za nekaj časa in lahko zopet vrne zaklad, če ga sestra dobro plača.

"Vrni mi moj predragoceni zaklad in zahtevaj, kolikor hočeš," mu je velela.

"Že dobro," je rekel zgubljeni brat; "glej, da držiš besedo."

Napisal je nekaj vrst in ponu-

dil sestri, da podpiše. Sestra je prebrala in podpisala brez vsake opazke. Zaklad je dobila nazaj, pa za kako ceno? S tem, da je podpisala dotične vrstice, je podpisala, da hoče izročiti svojemu nehvaležnemu bratu, vse svoje imetje; še več, podpisala je, da jo sme takoj prodati kot sužnjo.

Deklici se je zdelo, da to ni nikaka cena za zaklad, katerega je odkupila. V brezmejnem veselju je poljubila neprecenljiv zaklad in zaklicala: "Našla sem njega, katerega ljubi moja duša." Ko je bila na ladji na potu v Rim na trg za sužnje, je bila vesela in pritiskala zaklad na svoje srce.

Kako mora ta zgled osramotiti take, katerim je denar, premoženje, zabava in razveseljevanje več, kakor Jezus Kristus v najsvetejšem zakramentu, največja dobrota!

Sursum Corda!

"Kvišku srca!" — Cerkev nam kliče. —
"Kvišku srca: k Bogu navzgor!" —
vabijo k sebi vere nas priče,
kliče v nebesa blaženi zbor.

Vekomaj v raju praznik obhaja,
družba izvoljena gleda Boga:
vedno se blagor na novo poraja,
zmiraj cvetoča je slava neba! —

Rev. P. Evstahij, O. F. M.

Čednost prejema ondi plačilo,
konec je bojov, truda, težav:
vse se je v sladko radost prelilo
tistih, ki vredni so večnih višav . . .

Vdano oklepaj, duša, se križa!
Kakor velevala Kristus Gospod — —
Vrata nekoč se odpro paradiža,
trda končana bo romarska pot! —

Bog ne plačuje vsako soboto.

Bela Ljubljana
črn je Kranj,
pisana Loka,
Kamnik krasan.

Narodna.

ISANA Loka, starodavna, imenitna. Okolica je še lepša in na obzorju na vse strani slikovite gore. Grad, ki stoluje nad mestom, nudi na vse strani prekrasen razgled, katerega se nikoli ne nagledaš, če si ga že tisočkrat videl. Proti jugovzhodu zapira pogled Osovnik, najvišji hrib, katerega prijazna cerkva se ti smehlja, ako se voziš z vlakom, notri do Medvod. Vse druge griče nadvlada ne samo po svoji višini, temveč tudi po svoji imenitnosti. Legenda pripoveduje, da je tam pridigoval sam sv. Fortunat, ko je spremljal svojega škofa Mohorja v te kraje — in ljudje trdijo, da se njegove stopinje po pobočju še sedaj poznajo. Nikoli jih ne zaraste trava.

1.

Pred nekako štirimi leti je bilo, Na našem gričku Osovniku, pri sv. Mohorju in Fortunatu je odzvonilo poldne. Na to pa se oglašil navček, mrtvaški zvonček ter naznanja, da imajo v bližini mrliča. Pri Lužarju, pol ure pod Osovnikom so ravno južinali. Ko se začuje zvonček, naglas zajokata dekletič, fantje povesejo glave in oče Lužar, krepak mož — si otrne solza. Vsi odlože žlice. Kaj bi ne! V hiši leže mati na mrtvaškem odru, kako bi jim teknilo? Katra pobere in pospravi po mizi ter gre v kuhinjo pomivat, starejša dva odideta na dvorišče, Metka in Lovrenc pa se stisneta k očetu, ki je stopil iz "kamre" v hišo, in žalostno gledal pokojno ženo. Tolažil je otroke, a ni šlo lahko. Cel dan so se potikali o-

koli, niso imeli obstanka v hiši. Bali so se trenutka, ko jim odnese mater.

Milo so doneli zvonovi drugi dan, ko so pokopavali bogato gosposdinjo. Še bolj žalostno je bilo doma — vse prazno — nikjer prijaznega materinega obraza.

2.

"Kam pa se tako mudi? Ali boš kar mimo vozil? Menda boš dal za en liter!" Tako je hitela krčmarica pri Sv. Katarini ob Ločnici nagovarjati našega gospodarja, ko se je peljal iz doline po klanecu domov.

"Niso časi, da bi litre praznili," se navidezno brani Lužar, ko pa pristopi še dekla Marijanca in se mu prijazno nasmeje, ni bilo treba dvakrat reči. Nategne vajeti in konjič jo zavije k gostilni.

Precej dolgo se je zamudil. Za prvim pollitrom je prišel drugi, konjič pa je zadovoljno zobal oves pred hišo in čakal svojega gospodarja, ki je bil bolj željan družbe, kot kislega vina.

Beseda da besedo. "Kaj se ne boste nič ženili pri Vas?" vpraša krčmarica gosta.

"Saj še ni dolgo, kar smo pokopali ranjco Miciko," odvrne Lužar. "Pa tudi ni sile, saj imam dekleta do vrha."

"Tisto že. A ti, Lužar, si še trden in brhek; lahko se še postaviš!"

"O, kaj to! Imam preveč družine. Ni da bi mislil na kaj takega. Katera bi pa vzela vdovca pri petdesetih s sedmimi otroci?"

"Pa ti vendar manjka gospodinjne. Micika je že omožena. Katra ne zna kuhati, Milka je pa še premlada."

"To je res, dekleta kuhajo in delajo vse vprek. Sedaj je prisnojena kaša, — skipi to in ono — pa kaj se hoče? Z otroci je treba potrpeti."

"Vidiš, kako je potrebno, da

dobiš gosposdinjo, ki bi ti znala postreči in bi skrbela za tvoje zdravje. Glej, tale naša Marijana bi bila kot nalašč zate. Zna dobro kuhati."

"Kaj pa bi ljudje rekli?"

"Da si pameten in si znaš pomagati. Po ranjci ženi žalovati, ne pomaga nič. Pomisli, dva gruta imaš, vse brez dolga in tako zalo ženo. Kot klavec zaslužiš toliko, da skoro živiš od tega. Ti se pa tako nepotrebno staraš na Lužci."

"Ni samotno! Otroci mi delajo prijetno družbo, pridni so. Vse opravimo."

"Tisto že! Ali Tebi bodo šli zaporedoma od hiše in Ti ostaneš sam, Kdo ti bo stregel na stara leta? Zdaj si pomagaj in se oglej, ko si še krepak!"

Tako je šlo dalje. Lužar se je vedno težje branil, posebno, ker mu je krčmarica tako spretno hvalila svojo Marjanco, 20-letno, čedno dekle. Skušnjava se je ponavljala, kadar je vozil mimo, tako, da je že govorica pričela med ljudmi. Dekle ga sicer ni maralo — njen oče ji je prigovarjal, češ: dveh gruntov ne boš nikoli več primožila. Lužar pa ne bo vedno živel, potem se pa lahko možiš po svoji volji. Tako so se prigovarjali celo poletje.

3.

"Katra opremi mi nahrbtnik za cel dan, dva. Šel bom v gore."

"Kaj neki lazite po skalah," pravi Katra, "ko je toliko dela doma. Saj vendar ne prinesete drugega kot malo rož in kamenja. To vse dobite za našo hišo. Škoda dneva!"

"Ali ne veš, kako dobro mi plača profesor te rude, ali kamenje, kakor ti praviš?"

"Kako je neumen!"

"In lekarnar v Ljubljani mi vselej naroča za šentjanžve in tavžent rože in druge rastline, ki ra-

stejo po naših vrhovih. Vrhutega mi naroča planinsko društvo, da pazim na planinsko cvetje, da ga preveč ne opustošijo. Od časa do časa moram vse pregledati. Milka ti greš z menoj!"

Juhu, to bo prijetno!

"Pripravi košek, saj veš, da ga vselej napolniva."

"Da, zadnjič je bil precej težak, ko sva se vračala z Otošca."

"Jutri kreneva na Gromado. Nič ne maraj, če je strma pot, in košek proti večeru težak, ali veš, kako lepo "štruco" sem ti zadnjič prinesel iz Ljubljane!"

"Vse kar hočete, atej," pravi Milka — "samo mačehe ne pripeljite k hiši."

"Kdo ti je to natvezil? Otroci tiho!"

"Ja, ja," pristavi Katra; Janez je tako hud, da preti, da pojde služiti."

"Naj gre, saj je dosti star!"

"Pa boste morali najeti hlapca."

"Ga lahko dobim."

"In France bo šel spet k mizarju."

"Saj ga še domov ni bilo treba predno bi bil izučen."

"Ko so bili pa mama bolni in so ga želeli domov. Atej, atej — saj imajo vsi bratje čez glavo dela in kako dobro opravi Janez vse, kadar greste z doma. Kdo vas bo potem nadomestoval?"

"Saj nobenega ne gonim, če pa sam hoče naj pa gre."

"Joj, samo mačehe ne k hiši," zajočeta obe deklici hkrati.

Lužar gre nevoljen iz hiše. Ni mu všeč, da otroci že vedo in pre-dobro ve, da ima Katra prav. Lahko shaja z otroci. Dela in jela imajo dovolj. Ko se je on priženil k hiši, ni bilo tako lepo; manjkalo je tega in onega. On je z varčnim in umnim gospodarstvom povzdignil kmetijo in prikupil še eno na Gunteh. Obe posestvi zavzemata ves hribec. Vozil je v mesto svoje pridelke, hodil klat po hišah in gostilnah. Iz časopisov, ki jih je pridno prebiral ob nedeljah se je naučil izrabiti in

v denar spraviti marsikaj, ko drugi nevedni in nerodni gredo mimo.

Na "Lužci" niso bili nikoli v zadregi za "fronke" in vedno je bilo kaj okroglega pri hiši. Otroci so dobri, kakor je bila ranjca žena, katero mu je Bog prezgodaj vzela. In sedaj mu hodi po glavi ono dekle, Marjana, ki služi na Trnovcu. —

Tako je šlo vse poletje. Marjanico sta obdelovala krčmarica, pri kateri je služila in njen oče, ki jo je včasih obiskal. Ona se je privadila te misli, da ga vzame in če ne bo hotel kmalu umreti — mu malce pomaga. Lužar je bil vedno bolj gluh za svarjenje svojih otrok in na jesen so imel ina Lužcah novo gospodinjo. Janez in France sta res šla od hiše, Katro je pridobila nevesta zvijačno na svojo stran, enajstletna Milka se je pa še dala ugnati z grožnjami.

Deklica še brati in pisati ni znala, niti pri sv. izpovedi ni bila, ker je bilo tako daleč v Soro v šolo in k sv. maši.

4.

Mlada Lužarica ni nič kaj skrivala, da ne mara moža. Že na "ohceti" je mnogo plesala z drugimi in se ni brigala za to, da se je ženin čemerno držal. Na Trnovcu je imela zadnji dve leti prijateljico Katrico. Tej je vse zaupala in si zagotovila njeno pomoč. Katrica je bila omožena z ruskim ujetnikom Aleksijevičem, ki je res po nesreči zašel v to rod-bino. Kadar je šla Lužarica k sv. Katarini k maši, sta se prijateljici sešli.

"No kako je kaj na Lužcah," vpraša Katrica.

"Oh nič upanja ni. On je trden, dela za dva, sne lahko za tri — ne bo ga še kmalu-kaj."

"Ali ti ni še nič prišlo na misel — pa mu vmešaj —"

"Mišice misliš?" kje naj jo dobim?

"V lekarni."

"Sem jo že iskala, pa jo ne do-

bim. Hotel je vedeti, čemu mi bo. Ko sem rekla, da za podgane, je odvrnil, da je nevarno, da poginejo lahko druge živali, ali ponesreči celo človek. Nič ni. Kaj piše tvoj brat?"

"Dobro mu je na Dolenjskem. Precej zasluži, le po tebi mu je dolgčas. Veš kaj, njemu pišem. On lahko preskrbi, česar ti ne moreš dobiti. A stoj, — ali ga gotovo vzameš potem, ko se stvar ponesreči?"

"Gotovo, a počakati bo moral malo, da ne bo sumničjenja in da dobim svoj del. On mi je že zapisal, da sem glavna dedinja, a otroci se bodo gnali za svoj del, — pravica je na njih strani!"

"Če tudi izpravdajo Lužce, ostane tebi Guntah in te krasne njive, travniki in gozd za hišo! Oh lepo bo, lepo!"

"Pomagati mi moraš, Katrica!"

"Bom! Pišem bratu. Proti Veliki noči bo prišel domov."

5.

Pri Lužarju so se večkrat sprili. Mož je brž spoznal, da ona raje drugam gleda. Svaril jo je, a vendar se je trudil, da bi jo pridobil z lepa. Od koder je prišel, ji je kaj prinesel, in ko je godrnjala, da je grd, ki je tako poraščen — je žrtvoval še to — najtežje; svojo lepo črno brado, ki je slovela po vsej sorški dolini. A še ji ni ustregel.

Nekoč pride od težkega dela lačen in truden domov. Ona mu prinese "dobro" juho in on se je loti z veliko slastjo. Kmalu ga začne peči, in ker je bil nekoliko tudi zdravilstva več — je precej slutil, kaj je. Prosil je vode — mleka, pa mu ga ni dala. — Še le čez dalj časa je dobil malo mleka in je z velikim trdom in bruhanjem spravil strup iz želodca.

"Odslej ne bom več jedel, kar boš ti skuha, razun, da boš Ti vpricho mene použila svoj del."

Pri tem je ostalo. Lužarjeva sta odslej vedno skupaj jedla.

(Pride še.)

Katolicizem v Jugoslaviji.

St. Fr. Mag.

KER hočemo obveščati svoje čitatelje od časa do časa o cerkvenih razmerah, v prvi vrsti o katoličanstvu v Jugoslaviji, se nam zdi umestno, ako podamo za uvod nekoliko splošnega pregleda o današnji organizaciji katoliške cerkve v tej državi.

Cerkev je urejena po **škofijah**. Po več škofij pa je združenih v cerkvene provincije, katerim na čelu so **nadškofije**. V pokrajinah, kjer cerkvene razmere vsled vojnega prevrata še niso urejene, so namestu škofov nastavljeni apostolski administratorji ali vikarji.

V Jugoslaviji je katoličanov 4 in pol milijone, pravoslavni pa 5 in pol milijona, drugo so mohamedanci in nekaj malega protestantov. Katoličani so **vsii Slovenci**, izvzemši kakih 20.000 slovenskih protestantov v Prekmurju. Te sirote so bile kmalu po Lutrovi smrti prisilili njihovi gospodovalci, ogrski grofje, da so morali sprejeti njihovo krivovero. Ti prekmurski protestantje prebivajo pomešani med katoličane, s katerimi pa živijo v lepi slogi.

Katoličani so dalje **vsi Hrvatje**, drugi glavni narod kraljevine S. H. S.

Tudi med **Srbi**, ki tvorijo tretji bistveni narod države je nekaj katolikov, po večini pa so pravoslavni. Tudi nekaj Mažarov in Nemcev, ki so prišli pod Jugoslavijo je katoličanov, drugi pa so luterani.

—o—

Slovinci so v Jugoslaviji razdeljeni na 2 škofiji:

- 1.) **Ljubljanska**, s sedežem v Ljubljani na Kranjskem,
- 2.) **lavantinska**, s sedežem v Mariboru na Štajerskem.

Ljubljanska škofija ima zdaj 18 dekanij. Štiri dekanije: Idrija, slavna po svojem živem srebru, Postojna, po vsem svetu znana radi svojih podzemeljskih votlin in čudovitih kapnikov, Trnovo in Vipava so prišle proti vsa-

kemu naravnemu pravu pod nasilje Italije. Vladika je vzorni škof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je obhajal že sedemdesetletnico svojega rojstva, a še vedno nastopa kot čil mladenič za prospeh katoliške ideje. Pomaga mu kakih 400 dušnih pastirjev, ki pasejo 456.000 duš; na vsakega duhovnika pride torej 1100 duš.

Lavantinska škofija s pastirjem dr. Andrejem Karlin-om na čelu (bivši škof v Trstu, odkoder je bil pregnan po italijanskem šovinizmu) je razdeljena na 24 dekanij. Pridruženo pa ji je **Prekmurje** z 12 dekanijami, ki štejejo 64.000 katoličanov, potem jugoslovanski del Koroške s 17.000 katoličani. Po svetovni vojski se je povečala ta škofija za 90.000 duš ter je precej večja od ljubljanske.

Razven v teh 2 škofijah Jugoslavije pa bivajo Slovenci še po raznih škofijah republike Avstrije, kraljevine Italije in republike Mažarske. Menda ga ni naroda, tako visoko kulturnega in versko zavednega, ki bi ga bile t. zv. "mirovne pogodbe" po svetovni vojni politično in cerkveno tako grdo razmrcvarile kot so ravno Slovence.

Slovinci namreč prebivajo še v **krški škofiji**, pod škofom dr. Adamom Hefter, ki ima rezidenco v Celovcu na Koroškem v **avstrijski** republiki. Razdeljeni so na 10 dekanij.

Dalje prebivajo pod **italijanskim** bičem v nadškofiji **goriški**. Nadškof dr. Frančišek Borgija Sedej ima svoj sedež v prelepi Gorici pri Sv. Gori, ki je Slovenecem eden izmed najbolj priljubljenih božjih potov. V tej nadškofiji, kakor je obstajala do svetovne vojne so porazdeljeni Slovenci na 13 dekanatov, v ostalih dekanijah pa bivajo Furlani pomešani s Slovenci kot manjšino. Goriška nadškofija se je poveča-

la po vojni za štiri že gori imenovane dekanije ljubljanske škofije, dalje za dekanije Trbiž v Kanalski dolini, ki je spadala prej k celovški škofiji. V kanalski dolini je kakih 3000 v petih župnijah.

Pod Italijo je pripala tudi **tržaška** škofija, koje nadpastir dr. Alojzij Fogar je bil posvečen 15. oktobra 1923. in stoluje v Trstu. Slovenci tvorijo jedro v sedmih dekanijah te škofije, v drugih pa prebivajo Hrvatje, torej Jugoslavnani pomešani s priseljenimi Italijani.

Tudi v **videmski** nadškofiji na Laškem živi lepo število t. zv. beneških Slovencev, kakih 50.000 pod nadškofom Rossi-jem.

Kakih 7000 prekmurskih Slovencev pa je moralo vkljub toliko povdarjenem načelu "samoodločbe" pod somboteljsko škofijo na Mažarskem s škofom Janezom Mikes.

Drugi državnotvorni narod v Jugoslaviji so katoliški **Hrvatje**. K hrvatskemu ozemlju spadajo:

- 1.) Hrvatska in Slavonija (ne Slovenija),
- 2.) Dalmacija,
- 3.) Bosna,
- 4.) Vojvodina, t. j. južni del predvojne Mažarske.

V **Hrvatski in Slavoniji** je peto škofij in sicer:

1.) **Zagrebska** s sedežem v Zagrebu. Nadškof dr. Anton Bauer ima pomožnega škofa dr. Dominika Premuša. Nadškofija ima 1½ milijona katoličanov, duhovnikov pa samo 660; na vsakega duhovnika pride torej po 3600 duš.

2.) **Senjska** škofija, tako imenovano hrvatsko Primorje, ima 323.000 duš in 147 duhovnikov; na vsakega pride torej po 2200 duš. Škof je dr. Josip Marušič v Senju. — Mesto **Reka**, ki je pred vojno spadalo tudi k senjski škofiji je danes samostojen t. zv. "Pufferstaat" med Italijo in Jugoslavijo in ima lastnega apostolskega administratorja.

3.) **Djakovska** škofija v Slavoniji in Sremu ima 317.000 duš in 174 duhovnikov; na enega dušnega pastirja pride po 2800 duš. Iz tega je razvidno, da je na Hrvatskem silno pomanjkanje duhovnikov, iz česar izvira mnogo zla na versko-nravnem, pa tudi na gospodarsko-političnem polju. V Djakovem stoluje škof Anton Akšamovič.

4.) **Krška** škofija na otoku Krku in sosednjih kvarnerskih otokih. Italijanski šakal je raztrgal škofijo na dvoje, ker je ugrabil otoke zapadnega dela te škofije zase. Preje je štela škofija 58.000 duš, zdaj samo 35.000. Škof dr. Josip Srebrnič je bil posvečen 8. decembra 1923. v Ljubljani.

5.) Grško-katoliška **križevska** škofija obsega **unijate**, t. j. s katoliško Cerkvijo združene pripadnike vzhodnega obreda. Jih je 40.000 in so raztreseni po raznih krajih Hrvatske in Vojvodine. Škof dr. Dionizij Njaradi stoluje v Križevcih, mesto ob železnici med Zagrebom in Ogrsko.

Hrvatje prebivajo tudi v **poreški** škofiji v Istri, ki je prišla pod italijanski jarem; med njimi pomešani so zlasti po mestih tudi Italijani. Škof dr. Trifon Pederzoli zna hrvatsko in slovensko.

Hrvatska **Dalmacija** ima 6 škofij, ki so večinoma bolj majhne za to, ker je občevanje v Dalmaciji, ki je dolga ozka dežela ob Jadranskem morju, težavno. Te škofije so:

1.) Nadškofija **Zader**. Mesto samo je pripadlo Italiji, dejstvo, ki je za kulturno Evropo gotovo stokrat večji monstrum kot nekdanja nemška posest Kiančana za

Azijo. Ostali del škofije bodo najbrže razdelili tako, da pride severni del pod krško, južni pa pod šibeniško škofijo.

2.) Škofija **Šibenik** šteje 99.000 duš s škofom dr. Jeronimom Mileta.

3.) Škofija **Split**, največja dalmatinska škofija, šteje 210.000 duš, postane najbrž nadškofija namesto Zadra. Škof dr. Kvirin Klemen Bonefačić je nastopil svojo nadpastirsko službo 30. septembra 1923.

4.) Škofija **Hvar** na otokih Hvar, Brač, in Vis šteje 65.000 duš, ki jih pase škof Luka Pafava.

5.) Škofija **Dubrovnik** ima 70.000 katoličanov. Staroslavno to škofijo vlada škof dr. Josip Marčelič.

6.) Škofija **Kotor** v boki Katorski šteje samo 16.500 duš s škofom Frančiškom Ucelini.

Bosna in Hercegovina imata tri katoliške škofije:

1. Nadškofija **Sarajevo** z 200.000 katoličani. Nadškof je dr. Ivan Sarič.

2. Škofija **Banjaluka**. Škof je P. Josip Garič, Frančiškan.

3. Škofija **Mostar** v Hercegovini ima 144.000 katoličanov s škofom P. Alojzijem Mišič iz reda sv. Frančiška na čelu.

4. Grško-katoliški unijati v Bosni, ki jih je kakih 8000 imajo svojega apostolskega administratorja v osebi gospoda Aleksija Bazjuk, ki je obenem župnik v Banjaluki.

Pridemo do **Vojvodine**, nekdanje južne Ogrske.

Katoličani današnje jugoslovanske Vojvodine so spadali v nekdanji Avstro-Ogrski pod ogr-

ske škofije: Pečuh, Kaloča in Canad (Temešvar). Zdaj sta ustanovljeni dve novi apostolski administraturi, ki postaneta škofiji. Prva je **Subotica** v Bački s 480.000 katoličani. Apostolski administrator je Ludovik Budanovič.

Druga apost. administratura pa je **Bečkerek** v Banatu z 234.000 katoličani.

Preostaja nam še besedica o katoličanstvu med **Srbi**, ki so tretji državotvorni narod Jugoslavije. Tu imamo:

1.) najpreje častljivo nadškofijo **Bar v Črni gori**, ki obstaja že izza apostolskih časov. Šteje 30.000 katoličanov, večinoma Srbov, nekaj pa je Albancev. Nadpastir je dr. Nikola Dobričić.

2.) je nadškofija **Skoplje** s sedežem v Prizrenu, ki šteje 17.000 katoličanov. Ti so večinoma Albanci nekaj pa je Srbov. Škofijska stolica ima škofa v osebi Slovenca dr. Gnidovca.

3.) Apostolska administratura **Niš** obsega celo predvojno srbsko kraljevino razven Belgrada. Katoličani so raztreseni po raznih krajih; jih je kakih 20.000, in jih bo vedno več. Katoliška župnija je v Nišu in Kragujevcu, v kratkem pa se imajo ustanoviti še 4 nove župnije. Apostolski administrator je Msgr. Ferdinand Harry, župnik v Nišu.

4.) V **Belgradu**, glavnem mestu Jugoslavije je samostojna katoliška župnija, ki šteje kakih 10.000 duš. Duhovniki so trije, vsi Hrvatje.

V Belgradu biva tudi zastopnik sv. Očeta apostolski nuncij nadškof Hermenegild Pellegrinetti.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Za letošnjo majevo številko prosimo vse svoje prijatelje, da nam napišejo par vrstic o listu "Ave Maria," kar mislijo, da bi zanimalo druge naročnike in čitatelje. Kateri so zmožni peresa, vzlasti č. gg. duhovnike prosimo,

da bi nam napisali kaj o Mariji, kar mislijo, da bi bilo primerno za šmarniško čtivo ameriškimi Slovincem.

Letošnjo majevo številko bi radi naredili kolikor mogoče ljudsko izdajo, da bi bila zanimiva.

Kdorkoli more, ga prosimo, naj nam pri tem pomaga s sodelovanjem, s peresom in svetom. Za vsako pomoč se že naprej lepo zahvaljujemo.

Urednik.

Iz frančiškanskih vrtov.

Prof. Rev. Fr. Pengov:

NA vrt velikega asiškega ubožca sv. Frančiška jih pojdemo gledat, žarne kresnice njegove serafske duše. Življenje današnjega človeštva po svetovni vojni je vse preje nego veselo; zato potrebuje tolažbe in razvedrila. In Frančiškovo življenje je polno melodij, solnčna pesem zveni iz njega, to revno življenje svetnika je ena sama prelepa harmonija.

Pa ne mislite, da je bilo Frančiškovo življenje brez viharjev in nevarnosti, brez trpljenja in bojev! Kaj še! Le orjak more biti kos orkanom, le premetenost krščanskega Odiseja je vstanu objadrati čeri, kakršne so ogrožale življenje sv. Frančiška. A preprostost svetnikova, ki ni videla nobene stvari manjše kot je v resnici, kateri se je zdelo v luči božje ljubezni vse zemeljsko le kot nekaj slučajnega in malenkostnega, tako da je zamogel vspricho reči, ki delajo nam cele mesece težko srce, veselo prepevati in se nad njimi prisrčno smejati. Ta sveta preprostost Frančiškova se ni dala motiti.

Pesem je življenje sv. Frančiška in tudi v nemuzikalični vrišč današnjega sveta prodirajo neumrljivi glasovi te čudovite pesmi. Domotožje se ti vzbuja, ko jih slišiš. Nehote se ti stega roka po nečem izgubljenem. Pogled se ti obrne navznoter, od tam pa navzgor proti tihim pokrajinam, kjer sveti žarno solnce in poigra-

vajo pobožne lučice nočnih zvezda. In roki se ti skleneta k prošnji, da bi postal drugačen, lepši, boljši, čistejši. Tudi ti bi bil rad ton v veliki frančiškanski harmoniji, četudi le majhen, slaboten ton v tem čudovitem, nebeškem koncertu, kjer tvorijo beseda in misel in dejanje en sam popolen akord. Tako vpliva asiški ubožec še danes na milijone src. Če se zatopiš v to čudovito življenje ti prevzame dušo neznano zadovoljstvo, da pozabiš na ves šum in zopernost vsakdanjega življenja, in smehlaj ljubezni se ti prikrade na obraz, smehlaj, ki ga ne pozna suhoparno in mrko moderno človeštvo, ampak prihaja od zgoraj, od Njega, raz čegar ustnic ne zgine več nesmrtni nasmeh. Pričarati tak blažen smehlaj na tvoje lice je namen sledečih kresnic.

1.

Neštetokrat je sedel po trudnem dnevu sv. Frančišek sredi svojih sobratov v preprosti lopici ter se razgovarjal z njimi o rečeh, ki jih ne ume današnji svet.

Zopet jih sedi nekega večera skupaj šest ali sedem. Pa se oglasi premišljeni brat Maseo:

"Oče Frančišek, mi sedimo tukaj in poslušamo. Govori z nami!"

A svetnik ostane nem. Iz daljave se čuje šumenje gorskega potoka. Globoka tišina vlada naokrog.

"Oče Frančišek," se sladka zdajci brat Leon, "povej nam, ali nisi zadovoljen z nami?"

"Cesa nam še manjka, govori, oče! Mi moramo to vedeti. Kajti

prišli smo k tebi samo zato, da bi nam ničesar več ne manjkalo." Tako zahteva z vso gorečnostjo brat Bernard iz Quintavalle.

In Frančišek odpre, nalik usmiljenim durim, na koja so trkali vedno silneje, tako da je odskočilo vseh sedmero zapahov, ki si jih je bil zataknil, da bi imel mir v sobi, odpre svoja ljubezni polna usta in reče čudovito prijazno:

"Čim revnejši smo, toliko manj nam manjka. Ko bomo popolnoma ubogi, kakor je bil naš ljubi Gospod Jezus Kristus, takrat nam v resnici ne bo manjkalo ničesar več."

Ponižno in polni svetega soglasja prikimajo bratje.

"Toda," nadaljuje milo Frančišek, "pridržali smo si še toliko bogastva, da se moramo sramovati pred nebom tam gori."

Začuden se spogledujejo bratje me dseboj.

"Frančišek," se oglasi slednjič Bernard, najpogumnejši med njimi, "ti si bil zraven, ko sem pred cerkvijo sv. Miklavža razdelil vse svoje premoženje, nazadnje tudi lepa oblačila in posebno mehke čevlje iz lombardskega usnja, ki sem jih — pri tem se je poredno nasmehnil — tako neizrečeno rad nosil.

"Toda," odgovori Frančišek in resno zavrne smehlaj, "toda ti hodiš še vedno posebno rad gori proti gradiču, kjer se dviga tako ponosno tvoja rodna hiša in se šopiri veliki sadovnjak. Kdaj ti bodo vse osebe in strehe zemlje enakovredne? Kdaj bo samo še eno stanovanje, po katerem se ti bo tožilo?"

"O nebesa!" zastoče Leon in potisne smejoč naprej svojo ko-drasto glavico, da obsenči obraz Bernardu, ki je bil zardel.

2.

Svojo samaritansko ljubeznijo pa se je izpostavil brat Leon sam kritičnemu očesu svetega očeta.

"In ti, brat Jagenček božji," govori Frančišek, "skakljaš v cerkev naprej pred vsem drugimi in se pritiskaš prav tesno k Najsvetejšemu. Si mar ti več vreden kot brat Bernard ali kot naš stari dragi Silvester?"

"Oh oče," se brani Silvester, zardel do srebrnosive brade in tišči obe dlani sramežljivo pred oči.

"In morebiti je bil ubogi pohabljenec, ki nam je vrgel danes zjutraj iz svojega prosjaškega kroznika denar, saj veste pred mašo pri sv. Damianu, in ki je obstal potem prav zadaj ob vratih in si ni upal niti utakniti prsta v kamen z blagoslovljeno vodo, ne, ne morebiti, ampak prav zagotovo je bil on ljubemu Bogu mnogo bliže kot ti in jaz in mi vsi skupaj, ki smo šli prav do altarja. Kako, misliš o tem, Jagenček Božji?"

"Oče Frančišek, zares ti imaš prav," jeclja brat Pecorella di Dio (ovčica Božja) in prekriža ozki roki preko prsi. "Gotovo sem bil jaz najdalje od Gospoda."

"Kaj torej pomaga, če capljam v svetišče Gospodovo z rokami in nogami, če pa srce ne gre z nami? Ali vidite, kako težavna in nepridna stvar je to naše srce še vedno?"

Žal, žal, da je tako," šepeče Leon in se bije po prsih, kakor da bi hotel razbičati to uporno in neumno bitje pod dlakavo kuto in ga ukrotiti za vedno.

* * *

"Rekel sem vam, govori nadalje sv. Frančišek," da nam je vsak gost poslanec božji, da mu odprite vrata na stežaj, umijte prašne noge in postavite predenj najboljšo od kruha in sočivja, ki ga imamo. Ali nisem povedal tako, brat Egidij?"

Brat Egidij, tako imenovani "vitez okroglega omizja," kakor ga je Frančišek rad imenoval v šali, ker je bilo vse njegovo ponašanje plemiško (bil je namreč popreje plemenitaš), ki je opravljal v malem gospodarstvu službo vrtarja in kuharja obenem, vztrepeta po celem životu.

"Toda ti si," nadaljuje Frančišek trdo in neizprosno, "ti si imel danes popoldne, ko smo bili drugi od doma, vrata zapahnjena in si vprašal: "Kdo ste?"

"Bili so roparji iz gorovja, oče! morda celo morilci!"

"Toda, če trkajo, so gostje za nas in nič drugega."

"In če imajo krvave roke?"

"Tudi če imajo krvave roke."

"Potem pa oče odpusti mi, da sem jih poslal proč nenasičene!"

"Ljubi brat, hiti z dvema skledama v rokah za njimi čez hrib v Gubbio in kliči: "Bratci roparji, bratci roparji, vzemite zdaj, kar sem vam bil preje odklonil, zavoljo usmiljenega Boga sprejmite to v ljubezni in če hočete še več, pojte le z menoj! Radi delimo z vami!"

"Kdaj naj grem, ljubi oče?"

"Takoj v tem hipu!"

Smehljaje skoči orjaški, širokopleči Egidij kviško in ko stopa z lončki skozi vrata, mu je žal samo tega, da ne more več prisluškovati ljubljenu učeniku v lopi.

* * *

"In jaz?" zaprosi zdaj vitek menih kostanjevih las in velikih modrih oči.

"Brat dei Cattani," ga opominja Frančišek, "ti pridigaš neprestano le o veliki večnosti in o trdi sodbi in kako bode padalo solnce in zvezde na ubogo zemljo in kako treba urno poskakati vsem v pepel in raševino. Zraven pa gubančič čelo kot mož in obraz ti je ko skala in divje oči. Ljudje se te morejo potem vedno le bati. Toda gospod, ki ga oznanjamo mi, ne mara, da bi trepetali pred njim. Zato ti povem, brat, v bodoče boš pridigal o bolj vrednih, veselih rečeh."

"Naštej mi kaj takih, da pridigam o njih, teh jasnih in radostnih božjih rečeh!" (Pride še.)

Blagor usmiljenim.

Sv. Vincencij Fererij piše o nekem trgovcu iz Valencije v Španiji, da je bil zelo bogoljuben človek in da je vsako leto na Božič opravil neko posebno pobožnost v čast sv. Družini. Povabil je namreč k sebi po enega reveža, eno revo in eno mlado siroto; prepričan je bil, da Bogu samemu storimo, kar storimo dobrega reve-

žem, in tako je pogostil v onih revežih Jožefa, v onih revnih ženah Marijo in v malih sirotah mladega Jezusa.

Mož je umrl. Več oseb je zanj molilo, in eni od njih se je prikazal pokojni trgovec. Povedal ji je, da so se mu ob smrtni uri prikazali Jezus, Marija in sv. Jožef in mu dejali: "Ker si nas v svojem življenju sprejemal v svojo hišo,

zato smo sedaj prišli, da te sprejmemo v našo hišo."

V sv. pismu je rečeno: "Delajte si prijateljev s krivičnim mamonom!" Ako imaš premoženje, daj, pomagaj revežem v tej ali oni obliki! Kako zveličavna so taka dela, vidiš iz drugih Jezusovih besedi: "Blagor usmiljenim, ker bodo dosegli zveličanje!"

NAŠ STRIČEK

samo z besedo? Ko je treba za me kaj storiti, se pa skrijete? Well, I'll see now.

Vaš striček
Willard, Wis.

Dragi striček: — Tudi jes se bom enkrat priglasila na vaš corner.

Jast hodim v public šolo ker tukaj nimamo katoliške šole in sem v 5. razredu. Father Novak nas učijo katekizem vsaki četrtek po šoli in v nedeljo. K sv. obhajilu gremo enkrat na mesec, kakor drugi otroci iz vašega kornerja, tako se tudi jast vas rada spominjam pri vsakem sv. obhajilu.

Poskusila bom tudi zastavice, če bom prav rešila.

Prvi je vaš striček. Druga bom rešila tako kakor vidim tukaj vsakidan, črna krava je zeleno travo in da belo mleko. Tretja je črka "j" John in Julija jo imata. Charles jo nima in Jurij ima dve.

Zdaj pozdravljam vse boys in girls na cornerju posebno pa vas ljubi striček.

Josephine Perovšek.

Draga Josephine: — Me veseli, da se je tudi kdo iz Willarda oglasil. Vsi te prav lepo pozdravljamo. Me veseli, da se me tudi ti spominjaš pri sv. obhajilu. Bog ti plačaj. Tudi jaz se bom tebe pri sv. maši. Zastavice si prav rešila. Povej doma vsem, da jih prav lepo pozdravljam.

Tvoj striček.

North Chicago, Ill.

Dragi striček: — Jaz bi tudi rada prišla na vaš corner. Jaz sem deset let stara in hodim v "Mother of God School." Mi tudi imamo slovenske sestre. Jaz hodim v peti razred.

Jaz mislim da vaša zastavica je "Vaš Striček."

Best regards to all boys and girls on

the Corner.

Your loving Friend.

Frances Požek.

Draga Frances: — Zastavico si prav rešila. Le še večkrat se oglasi.

Tvoj striček.

Lillian Simonelič, Chicago. Ti si mi poslala rešitev zastavic. Vendar si nekoliko pogrešila. 2. je črna krava in 3. si pa prav rešila. Le še kaj piši.

Tvoj striček.

Letošnji majnik bo mesec lista Ave Maria.

Veliko nam pomagaš, ako nam pošlješ naslove prijateljev in znancev, o katerih misliš, da bi se naročili na list Ave Maria. Pošlji nam jih!

Ave Maria je list ameriških katoliških Slovencev. Na delo zanj!

Pozdrav Materin: Ave Maria! se mora oglasiti po vseh slovenskih katoliških hišah. Zato mora list "Ave Maria" v vseko katoliško hišo!

Cleveland, Ohio.

Dragi striček: — Ali me še kaj poznate? Jaz sem bil že večkrat na Vašem cornerju. Sedaj sem pa zanemaril, da bi mi pa oprostili to zamudo, pošljem vam check za \$4.00 (štiri dolarje), \$3.00 za novo naročnico, za "St. Francis Magazine" Helena Huth, 3546 E. 82 St. en dolar pa za knjižico za zlato uro.

Kaj ne da striček, da imate sedaj tudi mene radi. To je prva zastavica. Vaš Striček, druga je pa "črna krava", tretja pa je črka "j." Ker sedaj je pa postni čas, imamo trikrat na teden lepo pobožnost in križev pot.

Sedaj pa vas lepo pozdravim tudi ata in mama in vsi moji bratje in sestre ker je nas samo 9 in ostanem Vaš.

Joseph Mervar.

Dragi Joe: — Seveda te poznam. Kaj misliš, da jaz svoje prijateljčke, tako hitro pozabim? Da, moji mladi prijateljčki na cornerju me kaj radi pozabijo, jaz pa ne pozabim tako hitro nanje. Posebno te imam seveda rad sedaj, ko si mi poslal celo novo naročnico na St. Francis Magazine. Hvala lepa, dragi Joel! Uganjki si tudi pravilno rešil. Bog te živi.

Tvoj Striček.

Northome, Minn.

Dragi striček: Mama je dobila umare in jih je vse prodala, zdej jih bo pa nazaj poslala in dolar. Čistitimu gospodu John Mc Clancie je mama tudi umara nezi posvaja in \$1.00 upa da so jeh dobil.

Vošimo vam srečno novo leto in vas prov lepo pozdravljamo vse častite gospe Franciškane in vsi. Z Bogom.

Miss Annie Plemel.

P. S. Če imate še kaj umar pa še ene bukvice pošlite.

Draga Annie: Kako sem bil vesel tvojega pisma. Posebno sem pa vesel, ko si mi tako lepo pismo napisala. Tako je prav. Le še kaj piši. Mislim, da si druge bukvice že dobila in tudi že prodala. kajne. Prav lepo pozdravi vse domače in reci, da jih čč. očetje Franciškani tudi lepo pozdravljajo. Posebno pa tebe lepo pozdravljam jaz.

Tvoj striček.

OTROŠKI
SKLAD

za en akter zemlje za naš Koligij.

ROMARSKI GLASOVI

od naše Marije Pomagaj

H. B.

Zdaj se pa res skoraj že spleča poromati k njej. In to iz dvojnega ozira. Prvič ker že spomlad previdno kuka na dan. Zadnje dva dni sem že vesla v roke vzela in šel gori na jezerce, da si malo osvežim živce. Kako to dobro de nemu takemu, ki dan za dnem sklučen sedi pri pisalnem stroju. Kakih marjetic ali trobentic sicer še nisem opazil. Morda jih sploh ni tod. Ali so pa kot stare farmarice bolj previdne, kot jaz novinec. Vedo, da je zima ena nabolj radovednih stark. Zdaj zdaj pogleda in malo porobanti, če vidi Miss Vesno za seboj, ki komaj čaka, da bi ona postala "bos" v kramajstvu narave. Parkrat se zna starka v svoji onemogli jezi še zakaditi proti njej in jo malo nazaj potisniti. Zato jo bo morala pa potem urnejših krač ubrati proti nebotičnim goram, kjer ima domovinsko pravico. Da bi jo le kmalu odkurila, sicer jo bomo po "šub" poslali.

S spomladjo gre naš čas notri. Pozimi smo samevali in zmrzovali kar po nohtah. Skrivnostno tiho je bilo okrog hiše. Le tu pa tam so psi koga nahrulili, da ne pozabijo lajati. Tega miru, ki je navsezadnje tudi dobra medicina, bo kmalu konec. Kokoši že kokodakajo okrog hiše in oznanjajo svoje vesele dogodke. Ptičji predpust se menda tukaj začne s sv. Gregorjem, kakor v starem kraju. Tja po velikinoči bo pa že kaka ohcet z njih muziko. Sicer je pa že zdaj v solnčnih popoldanskih urah prijetno gori na hribu. Seve naročje matere zemlje je še prehladno in prenevarno v mesecih z r. No pa nasledili smo se itak pozimi dosti. Človek je vesel, da se more malo sprehoditi, ne da bi mu bilo treba na vse strani gledati odkod bo kak avto pridrčal. Kdor se hoče tedaj mirno navžiti malo svežega zraka naj le pride, mu ne bo žal. Seve na marčevo in aprilovo vreme se je toliko zanesti kot na ciganovo poštenje.

Pa tudi v drugem oziru se ne bo kešal. Marijo bo sicer še vedno našel v provizorični kapeli, a ne več samo kot prej. Dvajset do trideset src vsak dan veselja poskakuje pred njo. Da me ne boste napačno umeli, moram povedati, da se godi to le v podobi zaobljubljenih svečk. Vendar lahko rečem, da so to Ma-

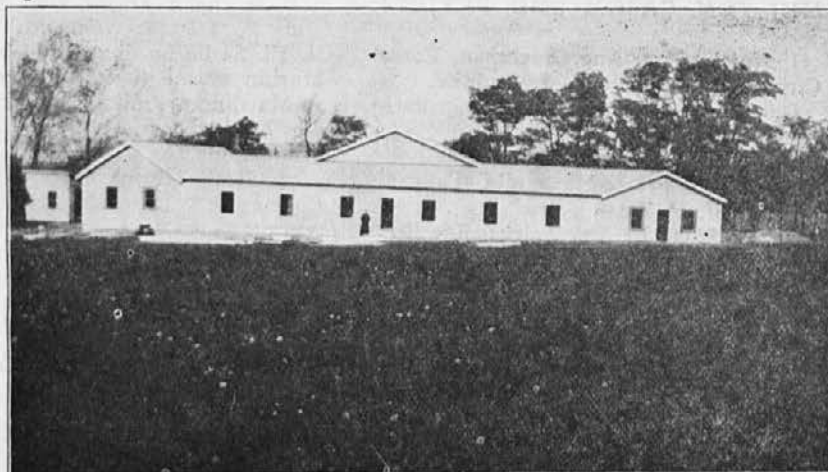
rijo ljubeča srca. Saj vsak plamenček izraža neko srčno željo dotičnega, ki jo je naročil. Rev. Kazimir dobro pozna naš tukajšnji narod. Ve, da je Materino serce še vedno magnet zanj. Toda Amerika, tudi slovenska Amerika ni Slovenija, kjer ni težko osebno poromati k Materi in ji predložiti svoje prošnje od srca do srca. Da bi pa tej želji po možnosti ustregel, je dal natisniti posebne listke, na katere lahko vsak napiše svojo prošnjo do Marije. Mesto svojega srca, ki Bog ve kako daleč bije, pa pusti gorjeti pred njo lučko. Mej tem ko ona plapola je njegova prošnja na oltarju.

Da je pravo zadel, pričajo obilna naročila. Te dni, kakor rečeno, gori po cel dan od dvajset do trideset lučk. In te prošnje, ki oznanjajo slovensko, slovaško in angleško ljubezen do Marije, kako so prisrčne, kako naravnost intimne. Ta modra trepeta mesto materinega srca pred Marijo za bolnega otroka. Ona, rdeča, je simbol objokanih oči žene za zgubljenim možem, ki bi ga po Mariji rada zopet privedla k Jezusu. Druga, zelena, tajnostno šepše skrito željo deklškega srca po poštenem ženinu, ki jo je dotična z otroško odkritosrčnostjo na listku Mariji razodela. O toliko povedo te lučke in te prošnje, o človeški bedi, upu in strahu. Kakor otročki so, ki se gnetejo in skakljajo okrog mamice in nimajo nobene skrivnosti zanjo. Se zdi da je Marija zadovoljna ko jih gleda in nima nobenega domotožja po stari domovini. Naj bije srce zanjo kjer hoče, samo da ni pozabilo nanjo. Kajpada smo tudi mi veseli, ker je s tem naša kapela vedno bolj podobna oni na Brezjah, kjer se isto godi, samo od srca da srca.

Kdor ima kako prošnjo do Marije in jo ne more osebno njej razodeti, naj se posluži tega načina. Piše naj nam po dotične listke, kjer najde vse razloženo, kako si lahko pomaga. Ker bo vzelo precej časa, predno bodo vsi naši Marijini otroci znali v duhu romati k naši Mariji Pomagaj, naj način tega duhovnega romanca tu pojasnimo. Takole se glasi pismo naslovljeno na našo Marijo Pomagaj:

"Marija Pomagaj"

Lemont, Ill.

"O premila in dobra Mati Marija: Izprosi mi od svojega ljubelega Sina Jezusa uslišanje moje zaupne prošnje, katero polagam z vsem zaupanjem na Tvoj svet oltar. In sicer te prosim, da..... (tu se napiše dotična prošnja.)"

In ako bom milostno uslišana, obljubim, da bom v zahvalo daroval primernen darček za vzgojo slovenskih frančiškanskih misijonarjev v Ameriki."

Ime.....

Naslov.....

Srčno željo in prošnjo nadomešča lučka pred Marijino podobo. Kdor hoče, da gori en cel dan, plača 10c. Ako želi, da skozi devet dni \$1.00. Če pa cel mesec \$5.00. Ves ta čas je dotična prošnja na altarju Matere božje, kjer jo še mašujoči duhovnik priporoča v uslišanje.

Kakor sta Edinost-Amerikanski Slovenec že objavila, bo na praznik Marije Pomagaj 24. maja, to je v nedeljo, slovesna, izključno slovenska otvoritev naših Brezij. Ta dan bomo Marijo prenesli v cerkvico in jo vstolili v njej določeni kapeli na desni. Veliki altar bo samo euharistični altar, v kapeli na desni Marjin, oni na levi blažene Terezije. Veliki že stoji, treba samo prebarvati, ker je star, a lepo ohranjen, dar slovaške cerkve presv. Jezusovega Srca v Chicagi. Stranska smo pravkar naročili nova in bosta do velike noči gotova. Kapelice jih že čakajo. Ker ne bosta draga, samo \$65.00 vsak, se bo gotovo kedon našel, ki bo tega ali onega plačal. Nekaj dolarjev že imamo v ta namen. Njegovo ime se bo na posebni tablici nabilo v spomin. Tiste, ki bi rade napravile kak prt zanju, bodi povedano, da bosta 7 čevljev in pol dolga, 39 inčev visoka in 33 inčev globoka oz. široka. V teh 33 inčah so pa zapopadeni tudi tabernakeljček in nastavka za sveče, kar naj se pri širočini prtov vpošteva. Tudi angeljska miza še išče dobrotnika. Načrt imamo. Štiri dolarje bo stal en čevlj. Dolgost bo 35 čevljev. Tudi na klopi mislimo, a ne na nove, so predrage. Morda kdo ve, ali lahko poizve, kje bi se dobile iz druge roke. Včasih se na ta način prav poceni pride do njih. Kdor bi kaj vedel, se mu priporočamo, da nas obvesti.

MEJ TEM ČASOM SMO PREJELI:

1. Kolekta **Mrs. Ane Gerchman, Forest City \$50.00.** Omenjena že zadnjič.

Danes naj priobčimo le imena in darove posameznih.

- a. \$10.00: Joseph-Ana Ponikvar.
- b. \$7.00: Frank-Margareta Pančar.
- c. \$4.00: F. Zidar z druž.
- d. Po \$2.00: Fr. Puc z druž., Joe Rozman, Anton Železnikar, Gregor Planinšek, F. Gerchman, Uršula Oven.
- e. \$1.50: Terezija Anžlovar.
- f. \$1.00 Joseph Seiver, John Molek, Anton Božič, Frank Skube, Frank Lovs, Josephina Bucenely, Jos. Bucenely, Gregor-Mary Vrhovšek.
- g. \$0.50: Fanny Seiver.
- a. \$2.00: Joseph Planinšek.
- b. Po \$1.00: Mike Peterka, Ciril Grum, Mary Svigel.

2. Kolekta **Mrs. Mary Mohorko, Milwaukee, Wis. \$12.00.** Tudi Milwaučani se zanimajo za našo stvar. To ni prva kolekta od tam, upamo, da niti zadnja. Saj tam je precej naših rojakov in zavodnih katoličanov. Ker niso tako daleč od nas, upamo, da bodo večkrat prišli sem na božjo pot. Na našo otvoritveno slavnost 24. maja jih že zdaj vabimo. Mrs. Mohorko lepa hvala, da je šla okoli kolektat!

Darovali so:

- a. \$1.50: Frank-Gertrude Uršič.
- b. Po \$0.50: D. G. Conway, Rose Mohorko, Mary Mojorko, Frank Perc, Louis Martinčič, Mrs. Koprnik, Margaret Razbornik, Elizabet Nejžer, John Androjna, Antonija Zlavbernik, Tony Kutnar, Joe Volk, Geo Hejšek, Stefan Mohorko, P. Simontz, Anton Puhar, Amalija Sgadin, Antonija Marsel, Helen Smidt, Rose Spranger, Mrs. Gejzer.

3. Kolekta **Mrs. Barbare Globochnik, Chisholm, Minn. \$9.50.** Ravno tako zadnjič omenjena. Tu slede imena.

- a. \$9.00: Mary Wenišnik, \$1.00 že prej.
- b. 50c.: Katarina Baldn.

RAZNO.

REV. JOHN MIKLAVČIČ

nam poroča, da je dobil zlato uro z verižico Anthony Dressler iz Forest City, Pa., Box 148. Obenem se tem potom iskreno zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom!

ZAHVALA.

Lepo se zahvalim Mariji Materi Božji, da so ozdraveli moji otroci, ki so bili hudo bolni prav posebno sem pa hvaležna Mariji, da je ozdravela moja sestra Frances Skulj. V znak hvaležnosti prilagam \$3.00 v podporo lista Ave Maria.

Margaret Skoda, Cleveland, 1130 E. 68th Street.

Chicago, Ill.

Bila sem jako bolna in sem obljubila, če še ozdravim, da se bom zahvalila v "Ave Maria" in ker sem bila uslišana,

Iz raznih krajev smo prejeli:

- a. Po \$100.00: Neimenovana, La Salle, Ill. Se bo po dogovoru obrnilo za lep Marijin mašni plašč, ki se ga bo rabilo za Marijine praznike in ob slovesnih shodih, Math Komp, La Salle, Ill. drugi del ustanovnine.
- b. \$12.75: Rajna Mrs. Mary Zelar, Chicago, Ill. Darovala hčerka Mrs. Korenčan. Rajno smo vpisali mej člane Apostolata.
- c. Po \$10.00: Josephina Stark, Cleveland, O Ista za opravo ene sobe \$7.00, Frances Zajec, New York, N. Y.
- d. \$8.00: Math Gersch, Chisholm, Minn.
- e. Po \$5.00: Ivan Zagar, Dublin, Ga., Louis Benčina, od ist. Neimen. Ely, Minn., Helen Pavli, New York, N. Y.
- f. \$4.00: Albin Anžlakar, Dublin, Ga.
- g. Po \$3.75: Ivana Habjan.
- h. \$3.00: Mary Danič, New York, N. Y.
- i. \$2.00: C. Kovačič, Forest City, Pa.
- j. Po \$1.00: Tony Ruparčič, Dublin, Ga., Mary Calarich, Ely, Minn., Angela Zupančič, Ely, Minn., K. Majerle, E. Helena, Mont.

ZA KOLEGIJ.

- \$10.00: Ivana Oberstar, Cleveland.
- \$6.00: Antonija Zobec, Cleveland.
- \$5.00: Katarina Šercelj, Marjana Puc in Martin Pavlin iz Clevelanda.
- \$3.00: Rozi Glavan, Joliet.

Iz Clevelanda:

- \$3.00: Louis Gerčar, Miss Stuber, John Kužnik, M. Flajnik, Franca Pinsolič, Franca Rus.
- 2.00: Urška Zobec, Franca Leban, Julija Adamič, Mary Zupančič, Gregor Smerdel, Mary Potočnik, Anton Hlabše, Frank Mivšek, Louis Perhne, Neža Bratelj, Leo Furlan, Mary Cook, F. Košmrl, Frank Suhadolnik, Anton Lužar, J. Kranjec, Mary Beseničar, Mary Mirtič, Ana Pate, Mike Setnikar, Viktor Bernot, Ana Novak, Jerica Urbancič, Mary Kalister.
- \$2.00: iz Chicage Štefan Fojs.

ZA KNJIŽICE SO POSLALI:

I. Joliet (dalje).

- Po \$2.00: Martin Juričič.
- Po \$1.00: Jakob Trlep, Frank Zupančič, F. Stalcer, Jos. Muhič, M. Papež.

II. Cleveland:

- Po \$1.00: Louis Zidarič, Frances Jenko, Ana Perše, Mary Hacc, John Mesec, Terezija Narobe, Ana Novak, John Pistotnik, Amalija Bombač, Frank Blatnik, Louis Srpan, Agnes Gričar, F. Salmič, Jos. Lunder, Thom. Mervar, Mary Lazar, Mike Žnidaršič, Jos. Škufca, Jos. Godec, Frank Šavelj, Anton Štefančič, Mary Blažič, Agnes Hribar, Mike Setnikar, Anton Žušt, Dr. J. M. Seliškar, Dom. Perko, Ana Žele, Jos. Hočevar, Jos. Beseničar, Magda Filipovič, Mary Železnik, Mary Janežič, Ivana Merkun, Louis Krall, J. Globokar, Frances Zakrajšek, John Ponikvar, Andrej Ule, Jos. Kenik, Anton Grdina, Frances Petrič, J. Petrinčič, Jos. Lekan, Paulina Hacc, Mary Zot, Anton Miklavčič, Jos. Kavc, John Sve-te, Kati Novak, A. Zobec, L. Kostelic, Frances Suhadolnik, Jennie Kržič, Antonia Knez, Jennie Erjavec, Mary Smrekar, Mary Tekavc, Matt Mihelčič, Katarina Kuhelj, Mary Terček, Mary Darovec, Ana Kobe, Anton Vahčič, Franca Bučar, John Brodnik, Mary Princ, Frank Mivšek, Mary Planinšek, Frank Skul, Terezija Kmet, Josefina Starc, John Vidervol, Mary Petelin, Franca Baraga, Mary Klemenčič, Antonija Kresal, Ana Furlan, Frank Mervar, M. Rigler, Frances Gros, F. Stokar, Jos. Lavrič, G. Labusky, Johana Škul, Ivana Zajc, M. Zorman, C. Tabernik, Mary Hosta, Margareta Zupanc, Mary Škrl, Margareta Škoda, Mary Vesel, M. Krajec, Mary Mirtič, Mary Mačerol, Jos. Ogrin, Družina Mulec, Apolonija Lončar, Mary Stravs, Karl Kral, Antonija Trepal, John Vuk, Marjeta Jakopič, Josefina Hrvatina, Antonija Črnelič, Amalija Marentič, Franca Cimperman, Agnes Gredenc, Mary Skul, Rudolf Otoničar, Karl Otoničar, Mary Rojc, Jennie Glicker, Mary Bolti, Mary Novak, M. Lenarčič, F. Korošec.

Dalje sledi):

spolnujem zdaj svojo obljubo in prilagam mal dar za podporo Njenega Ista.

Mrs. Mary Anzelc.

ZA SV. MAŠE K NAM:

- Ivana Kirn, Waukegan, za zdravje družine, Kirn in Ogrin 5 (5).
- Agnes Jorga, Chicago, za umr. Zofijo Jorga 2 (2), za umr. Rozo Nečimer (1).
- Katarina Štukelj, Joliet, za umr. Matija Štukelj 1 (1), za umr. sina Matija Štukelj 1 (1).
- Ivana Varšek, Waukegan, na čast Mariji Pomagaj in sv. Valentinu 1 (1).
- Mary Pugel, Pueblo, na čast Materi Božji 1 (1).
- Marjeta Mestek, Cleveland, za bolno Franco Eržen 1 (1).
- Terezija Centa, Pueblo, za umr. stariše 1 (1).

Marjeta Škoda, Cleveland, za umr. Alojzija Knavska 1 (1), na čast Materi Božji za zdravje in v zahvalo 5 (5).

Mary Kremžar, Cleveland, za umr. Mary Čufar 1 (1).

Marjana Puc, Cleveland, na čast Materi Božji 1 (1).

Fani Trpinc, Cleveland, na čast sv. Roku in sv. Valentinu 1 (1).

Anton Lužar, Cleveland, na čast Materi Božji 1 (1) in za duše v vicah 1 (1).

Mary Grdina, Cleveland, za umr. Johna Grdina 1 (1).

Mary Mišič, Cleveland za družino Mišič za zdravje 1 (1).

Ivana Merkun, Cleveland, za zdravje 1 (1).

Antonija Trepal, Cleveland, na čast Materi Božji 1 (1), in na dober namen 1 (1).

(Dalje prih.)

AMERIKANSKI SLOVENEK & EDINOST

KATOLIŠKI LIST ZA SLOVENCE. — Ako ga še nimate v hiši, naročite ga takoj. Izhaja 4krat na teden stane \$4.00 na leto.

KATOLIŠKA SLOVENSKA TISKARNA. — S tem, da dajete svoje ali društvene tiskovine nam v delo, si zagotovite dobro potrežbo.

KATOLIŠKA SLOVENSKA KNIGARNA. — Kdor veliko čita, velike. Dobra knjiga je najboljši prijatelj, tovariš in učitelj.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA za devocionalije in molitvenile domače in tuje zaloge, Slovenske, angleške, hrvatske. Agentura J. P. Daleiden, Benziger Bros., Hansen, Mac Miller etc.

PRESKRBI DRUŠTVENE REGALIJE, znake za slavnosti, svetinje, gumbe, pečate in druge enake potrebščine.

STEM, da naročate gori imenovane stvari pri nas, podpirate katoliški tisk, katoliške ideje in lastno podjetje, ki je last slovenskega katoliškega delavstva v Ameriki.

Slov. katol. tiskovna družba Edinost

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

April 3, 1920

187,500.00

April 3, 1921

1,196,928.50

April 3, 1922

1,668,963.01

April 3, 1923

2,656,559.12

April 3, 1924

3,052,400.84

Marca 31, 1925

3,211,522.87

Dokaz zdrave rasti in napredka največjega slovenskega finančnega zavoda v Ameriki:

THE NORTH AMERICAN BANKING & SAVINGS CO.

ST. CLAIR AVE. AND E. 62nd STREET

DIREKTORIJ:

J. M. SELIŠKAR	JOHN POPOVIC	FRANK SUHADOLNIK	FRANK ČERNE
JOSEPH STAMPFEL	FRANK VESEL	ANTON LOGAR	JIM ŠEPIC
FRANK T. CULLITAN	FRANK M. JAKŠIČ	FRANK KERŽE	ANTON GRDINA
JOSEPH ZALOKAR	JERNEJ KNAUS	FRANK OGLAR	FRANK IVANČIČ
JOHN GORNIK	ANTON PRIJATELJ	FRANK PAULIN	ANTON ANŽLOVAR
			JACOB JANCHAR

Letos obhaja petlenico svojega obstanka prvi in največji slovenski finančni zavod v Ameriki, to je naše banka "The North Amerikan Banking & Savings Co." v Cleveland, Ohio. Piramida številok vam grafično kaže, kaj zmora složno delovanje. Banka, pod predsedništvom Dr. Seliškar-ja, je bila ustanovljena 3. Aprila, 1920 s kapitalom in preostankom \$187,500.00.

Takoj od početka je občinstvo v Clevelandu in okolici pokazalo svoje zaupanje do vodstva s tem, da je preneslo svoj denar na novo banko. Zavod je rasel od leta do leta, tako da danes znaša njeno celotno premoženje skoro tri in en četrt milijona dolarjev. Ameriški Slovenci smo lahko ponosni na tak napredek, zlasti slovenska metropola v Clevelandu s ponosom lahko kaže na zavod, ki bi bil v kredit vsaki narodnosti.

Danes ga skoro ni Slovencev v Clevelandu, da bi ne imel naloženega denarja na tej banki, vsa slovenska društva in slovenske Jednote imajo tam svoje vloge. Mesto Cleveland in Cuyahoga County zaupajo svoj denar slovenskemu zavodu. Zadnje čase so pričeli tudi Slovenci po družih naselbinah kazati svoje zanimanje in nalagati tam svoje prihranke. In zakaj bi ne? Slovenci v Clevelandu, ki najbolj poznajo ta zavod, dajejo vsakemu dober vzgled. Banka plačuje po štiri od sto na hranilne vloge in pripisuje obresti vsak mesec. Rojakom po državah, kjer se jim plačuje samo tri od stotni obresti se nudi prilika, da si zboljšajo svoje dohodke od naloženega denarja. Treba je samo pisati po pojasnilo, in banka jim bo drage volje dala potrebna navodila.

Banka je v dobrih rokah, tekom petih let kaže ogromen napredek, denar bančni se rabi za pomoč domačinom, delničarji so skoro vsi Slovenci. Zavod je pod strogim nadzorstvom države Ohio.

THE NORTH AMERICAN BANKING & SAVING CO.

6131 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

A. LINHART & SON

*Funeral
Directors
& Embalmers*

Licensed Lady Embalmer Chapel

Private Ambulance Automobiles

1344 W. 19th St.

CHICAGO

Phone Canal 0915

5320 W. 25th St.

CICERO

Phone Cicero 42

V službi svojih rojakov.

Nad 6 let točnega in poštenega dela.

Slovenska banka

ZAKRAJSEK & ČEŠARK

70 Ninth Ave., New York, N. Y.

je meseca avgusta 1925. obhajala šestletnico svojega poslovanja

1. v pošiljanju denarja v stari kraj,
2. v odpremljenju potnikov v domovino,
3. v dopremljenju rojakov iz starega kraja, ter
4. v drugih poslih v zvezi s starim krajem.

V tem času so šli številni milijoni denarja skozi to tvrdko, tisoči potnikov je potovalo z njenim posredovanjem v domovino in tisoči rojakov so prišli od tam sem.

Vsakdo, ki je imel opravka s to tvrdko, mora priznati, ako hoče biti pravičen, da je bil točno in pošteno postrežen. Vsled tega si je tvrdka pridobila splošno priznanje kot točno, pošteno in postrežljivo slovensko podjetje.

V VAŠO KORIST JE TOREJ, da sa v navedenih potrebah obrnete na to firmo.

Podpisana lastnika tvrdke **ZAKRAJSEK & ČEŠARK** v New Yorku se zahvaljujeta vsem prijateljem in klijentom za dosedanjo naklonjenost in se priporočata vsem rojakom širom Amerike za obilna naročila.

LEO ZAKRAJSEK

ALOIS ČEŠARK.

The International Building & Loan Association

6235 St. Clair Avenue
CLEVELAND

S STANJEM Z DNE 31. MARCA, 1925.

IMETJE:

Gotovina	\$ 113,020.44
Posojila vknjižena na posestva	967,408.62
Posojila na lastne delnice in druge varnostne listine	62,061.39
Oprava v uradu	4,216.85
Zemljišče in lastno poslopje	70,716.85
Skupaj	\$1,217,424.15

OBVEZNOSTI:

Vplačljive (neplačane) delnice	\$ 17,426.14
Plačane delnice	173,800.00
Vloge na obresti	916,271.28
Odplačano na posojila	28,500.46
Menjice, še neplačane	25,000.00
Denar naložen na kupčijo posestev	14,115.48
Rezerva za podcenilno vrednost pisarniške oprave	2,543.32
Rezervni sklad	10,000.00
Rezervna članarina delničarjev	40.00
Nerazdeljen dobiček	29,727.47
Skupaj	\$1,217,424.15

Zgoraj navedeni račun nam jasno pokaže da v **slogi je moč**, pokaže nam tudi kako so se Slovenci in Hrvati v naši Metropoli Cleveland, Ohio za narodno denarno poduzetje The International Building & Loan Association zauzeli katero poduzejte ali zavod je prvi in edini Slovensko-Hrvatsko denarni zavod katero lastuje svoje lastno poslopje v vrednosti čez \$100,000.00 in katero plačuje svojem vlagateljem 5% obresti in katerega nadzorstvo je v rokah poštenih in zaupnih mož kakor sledi!

URADNIKI:

JOSEPH PLEVNIK, Pres.	MATT BRAIDICH, 2d Vice-Pres.	F. J. KREN, Sss't Secy.
ANTON KAUSEK, 1st Vice-Pres.	PAUL SCHNELLER, Secy. and Treas.	J. L. MIHELICH, Atty.

EXEKUTIVA:

JOSEPH PLEVNIK	A. KAUSEK	JOSEPH KMETT
PAUL SCHNELLER	A. J. ZUZEK	

SVETOVALCI:

JOSEPH ZELE	JOHN VIDENSEK	JOSEPH KUNCIC	MATT SATKOVIC
JOHN ZULICH	LOUIS MERHAR	FRANK ZAKRAJSEK	

DIREKTORIJ:

ANTON KAUSEK	FRANK WIRANT	JOSEPH KMETT
THOMAS FUDURICH	JOSEPH PLEVNIK	JOHN ROSEL
JOSEPH SMREKAR	FRANK MOCILINIKAR	A. J. ZUZEK
GEORGE KAVRAN	FRANK MERVAR	FRANK CERNE
PAUL SCHNELLER	MATT BRAIDICH	

Vi ne morete biti zdravi

brez notranjega reda in čistosti.

Triner's Bitter Wine

vam očičuje črevesje, je ohrani čiste in v redu. Je najboljšo zdravilo proti slabemu teku, zaprtju, glavobolu, nervoznosti in vsem drugim notranjim nerednostim.

Dobite ga pri vseh
drugistih.

JOSEPH TRINER CO.

1333-45 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

Zabasanost.

Velik del telesnih bolezni lahko zasledimo do zaprtja. To stanje ne zanemarjajte.

Severa's Balzol

je neprecenljiva pomoč v takem stanju želodčne in prebavne neurednosti in zaprtja. Sijajna tonika za oslabele ljudi.

Cena 50c in 85c.

Poskusite najprej pri ljekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Človeka se sodi po družini s katero občuje

Družba, ki je spojena v KASPAR AMERICAN STATE BANK sestoji iz

tisočev varčnih in zadovoljnih ulagateljev; Več sto malih in velikih trgovcev, dobro poznatih tovarnarjev in profesionalnih ljudi,

in veliko število onih, ki delajo za druge.

Kaspar American State Bank

s ponosom kaže na društvo, v katerem se nahaja, ponosna je tudi na one, katerim služi.

1900 BLUE ISLAND AVENUE
VOGAL 19. CESTE.

CHICAGO, ILLINOIS. \$20,000,000.00

Imetje

Pot v naše društvo je tudi vam odprta

LUKASEK BROS.

PRESCRIPTION DRUGGISTS

200 W. 22nd, Corner Robey St.

Phone Canal-0112

4201 W. 26th St., Corner Keeler Ave.

Phone Lawndale 3258

Naznanilo.

Podpisani izdelujem vsake vrste zdravila in imam diplomo za to, da jih smem javno prodajati. Preiskana imam od najboljših državnih kemistov ali kemikov in profesorjev, kot od doktorja-profesorja John Spenzerja, Medical in Kemikal Laboratory, 646 Rose Bldg., Cleveland, Ohio in preiskane in potrjene imam od Cleveland City Laboratory, od mestnih kemikov in kemikov iz Washingtona, D. C.

Potrdilo imam, da nobeden ne more boljšega zdravila napraviti kot jaz, za želodec, za jetra, za golston, za gas in zaprtje želodca, za apetit, vseh vrst reumatizma, za vse stare rane in fluse, kašelj in za pljučne bolezni.

Izdelujem tudi zdravilo za golše ali krof. Katera ga ima na vratu jamčim \$1000.00 da ji moje zdravilo pomaga brez operacije.

Toraj imam prodajam pravo Brinjevo olje, sladko Janeževo olje za krče za otroke, da mirno in zdravi spijo.

Izdelujem za potne ali smrdlive noge in garantiram za deset let da ne bodo potne ne smrdle ali bolele.

Še enkrat opomnim, da so moja zdravila opravičena in da jih smem sam izdelovati in prodajati po celem svetu. Zatoraj, kdor boleha za te stare bolezni, naj se potrdi takoj, ko mu je priložnost dana, da se narod prepriča da se dobi človek ki ima skušnjo iz starega kraja in tukaj, da se pomore človeku, ki je že ves obupan.

Toraj priporočam čitateljem, da si naslov shranijo, kadar boste bolni, takoj pišite vašo bolezen, starost, delo in stan ter pošljite na me, morate priložiti znamko, ko mi pišete za pojasnila.

Se priporočam,

FRANK STARC

Izdelovalnico sem odprl na 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Društvo Sv. Vida, št. 25, K.S.K.J. CLEVELAND, OHIO.

NAZNANILO

Dr. Sv. Vida, št. 25, K. S. K. J., Cleveland, Ohio je sklenil na mesečni seji da začasa proste pristopnine za društvo in Jednoto bo tudi zdravniška preiskava prosta za vse one člane in članice ki pristopijo do 30. junija t. l. Kandidatje ki želijo pristopiti naj se zglasijo v sredo večer pri Dr. Omanu v Narodnem Domu od 6—7. Sedaj je prilika za vse one ki želijo pristopiti še v eno društvo in sicer zastonj. Zavaruje se lahko od \$250 do \$2000 posmrtnine. Za podpora se lahko zavaruje za sedem ali pa za štirinajst dolarjev na teden.

Za natančnejše pojasnilo se obrnite na

Na pred., ANTON STRNIŠA, 1001 E. 72 Pl.

ali pa na

tajnika, ANTHONY FORTUNA, 1093 E. 64th Street.

Dolžnost vsake katoliške Slovenke je, da spada k ženskim katoliškemu društvu. Prvo in najmočnejše žensko društvo K. S. K. Jednote v Chicagi je

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ

ŠT. 78, K. S. K. J.

Zboruje v poletnem času vsaki tretji četrtek v mesecu v cerkveni dvorani Sv. Štefana. Rojakinje. Ta mesec je še čas se prigrasiti, je še prosta pristopnina. Članice ki še nimate otrok pri društvu, upišite jih ta mesec, in agitirajte za nove članice.

MARY KOBAL, predsednica.

JULIA GOTTLIEB, tajnica.

MARY GREGORICH, blagajničarka.

Dne 24. maja se društvene članice korporativno udeležimo romanja v Lement, Ill.

Opozarjamo že danes, ba bo društvo priredilo vinsko trgatv dne 27. septembra, 1925, v šolskih prostorih, Lincoln and 22nd Streets.

JOSEPH PERKO

slovenska trgovina s črevlji

Se priporočam vsem Slovencem v Chicago in okolici s svojo bogato založeno trgovino.

Kadar potrebujete obuvalo tedaj se oglasite pri meni in dobili boste obuvalo, ki bo lepo trpežno in priljubeno.

Črevlje, ki jih prodajam, so izdelana od najbolj zanesljivih tvrdk in so jamčena glede trdnosti in trpežnosti.

Rojaki ne pozabite na geslo:

“SVOJI K SVOJIM!”

2101 West 22nd Street

Chicago, Ill.

FRANK BANICH

Največja slovenska trgovina z
mešanim blagom v Chicagi.

Vsem Slovencem se priporočam, da kadar kdo potrebuje zlasti moške srajce, kakoršnekoli ovratnike, “neck ties,” spodnja oblačila, raznovrstne hlače za delavce, ali karkoli, ki je moč kupiti in dobiti v “DRY GOODS” store, da pridejo v mojo trgovino in si ogledajo moje zaloge.

Istotako imam veliko zalogo raznovrstnih oblek za dečke in deklice. Predpasnike za žene in dekleta različnega tipa, kakor tudi vsakovrstno blago za šivilje.

Kadar kaj takega potrebujete, oglasite se pri meni in videli boste, da je pri meni najboljše in najcenejše.

Rojaki ne pozabite gesla: “SVOJI K SVOJIM!”

1902-4 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

Izvršujem tudi naročila po pošti točno in hitro.